

TRANDAFIRUL ÎȘI SCRIE MEMORIA NU CU FRUMUSEȚEA, CI CU SPINII SĂI

Paștele, sărbătoare divină, înseamnă în graiul nostru românesc „trecere”. Cuvântul exprimă o stare dinamică, nu implică și o stare de oprire, căci omul este mereu în trecere și se apropie tot mai mult de slava lui Dumnezeu. În Rai nu se odihnește, căci omul este într-o veșnică trecere, într-un veșnic Paște spre Dumnezeu. Atât omul, cât și îngerii lui Dumnezeu trăiesc un veșnic Paște, adică o veșnică bucurie pe care o dobândesc apropiindu-se de slava Sfintei Treimi – iubirea desăvârșită. Acest praznic împărătesc își are sorginea în trecerea de la moarte la viață a Domnului nostru Iisus Hristos.

În calendarul nostru creștin ortodox este consemnat praznicul Învierii Domnului. În calendarul laic sunt consemnate un număr și o zi, adică o evoluție temporară a vieții, însă în calendarul nostru liturgic este consemnată trecerea de la văzut la nevăzut, de la o realitate efemeră la o taină, de la temporalitate la veșnicie; cu praznicul Învierii Domnului nostru Iisus Hristos începe anul veșniciei. Cum va fi acest an al veșniciei? O iremediabilă tristețe pentru omul care va pleca din această lume neîmpăcat cu Dumnezeu și o copleșitoare bu-

curie cerească pentru omul a cărui viață a fost un paște al jertfei și al împreună-lucrării cu Dumnezeu.

Hristos ne așteaptă să fim împreună-lucrători cu El, să-i căutăm pe cei căzuți în neazuri și boli, căci singurătatea lor este foarte apăsătoare. Cel ce ești singur în casa ta părăsit de ai tăi, de vei vedea că eu, păcătosul, nu-ți trec pragul casei, nu deznădăjdui, că unde nu ajung eu vine neobositul Hristos! Hristos nu te lasă niciodată singur, căci iubirea Lui fără margini nu și-o revarsă în loc pustiu, ci în inimile oamenilor! De multe ori zici: „Stau la masă singur și-mi ud bucata de pâine cu lacrimi!” Nu, nu ești singur, Hristos stă cu tine! El este oaspetele tău, Oaspete Ceresc. Ce mare cinste să-L ai pe Hristos la săraca ta cină, căci Hristos nu stă niciodată singur la cină! Hristos îți grăiește într-o limbă fără cuvinte, îți grăiește din iubire, căci iubirea este o limbă fără cuvinte.

Pe Golgota putem spune că a început rezidirea lumii, căci opera lui Dumnezeu nu poate fi retușată. El a zidit din stâncă altarul Golgotei, și-a adus lemnul și tot El a aprins jertfa din iubirea Sa. În noaptea Învierii Dom-

nului începe o nouă eră – era luminii. Hristos devine Aștrul care va alunga întunericul din univers. Întunericul este simbolul păcatului. În Împărăția lui Hristos nu va mai fi noapte, nu va mai fi păcat. În această noapte a înviat Hristos, dar a înviat și noaptea. Ea s-a umplut de lumină. Întunericul nopții a căzut în veșnicia luminii. Dumnezeu a urzit lumea din iubire.

Adesea, trandafirul își scrie memoria nu cu frumusețea, ci cu spinii săi. Hristos i-a lăsat Crucii o poruncă: să nu-și scrie memoria cu piroanele, ci cu iertare! Să nu rămânem în seara vieții, ci să pășim în dimineața veșniciei! În dimineața zilei celei dințai a săptămânii, zorii sunt aduși de lumina Învierii lui Hristos. Lumina soarelui devine umbra luminii Învierii lui Hristos.

Ziua Învierii este prima zi când omul lucrează în Rai. Este prima zi când omul lucrează în Cer, când lucrează pe ogorul Împărăției lui Dumnezeu, în Biserica Sa. Ziua Învierii este orizontul unde Cerul sărută pământul. Este ziua când ești îmbrățișat de Hristos cu mâinile Sale cele străpunse de piroane.

† IOAN

Bijuteria lirică

Jignire

Tudor ARGHEZI

<p><i>Neprețuind granitul, o, fecioară! Din care-aș fi putut să-ți l cioplesc, Am căutat în lutul românesc Trupul tău zvelt și cu miros de ceară. Am luat pământ sălbatec din pădure Și-am frământat cu mână de olar;</i></p>	<p><i>În parte, fiecare mădular, Al finței tale mici, de cremene ușure. Zmălțându-ți ochii, luai tipar verbina, Drept pleoape, foi adânci de trandafiri, Pentru sprâncene firele subțiri De iarbă nouă ce-a-nțepat lumina.</i></p>	<p><i>Luai pildă pentru trunchi de la urcioare, Și dacă-n sâni și sold a-ntârziat Mâna-mi aprinsă, eu sunt vinovat Că n-am oprit statuia-n cingătoare Și c-am voit să simtă și să umble Și să se-ndoie-n pipăitul meu,</i></p>
		<p><i>De chinul dulce, dat de Dumnezeu, Care-a trecut prin mine și te umple. Femeie scumpă și ispită moale! Povară-acum, când, vie, te-am pierdut, De ce te zămislii atunci din lut Și nu-ți lăsaai pământul pentru oale?</i></p>

Tradiție și europenism

JURNALUL INTERREGIONAL „BANATUL” LA NR. 100

MARIAN ODANGIU

În mai 1990, alături de Cornel Constantin Ciomâzga, poetul, prozatorul, editorul și omul de mare suflet Vasile Todî publica, în vâltoarea mediatică specifică epocii imediat următoare evenimentelor din Decembrie 1989, un ziar, „Banatul”, care, într-un anume fel, reînoda continuitatea unei fabuloase tradiții.

Sub directoratul Anei Maria Cotoșpan, apărea primul număr al revistei „Banatul - jurnal al primăriilor din Banatul istoric”: primarii din Brestovăț, Belinț, Sacoșu Turcesc, Remetea Mare, Coșteiu și Grădinari îi reuneau forțele pentru a compune o publicație nouă, absolut inedită în spațiul mediatic românesc. Astăzi, titlul ziarului început de noi - scria Vasile Todî, în editoria- lului primului număr - este reluat de acest jurnal editat în condiții grafice excepționale și care se

vărea, din câte am înțeles, o oglindă a activităților desfășurate de instituțiile administrative din Banatul istoric. O splendidă inițiativă regională, desfășurată între faldurile Europei civilizate”. Fără un program clar enunțat, dar cu o dinamică exemplară, izvorâtă din dorința de a face cunoscute principalele realizări ale localităților pe care le reprezentau, primarii și /sau oamenii din echipele lor au umplut paginile viu colorate ale publicației cu texte scurte, informații și, mai cu seamă, fotografii pline de vitalitate care ilustrau viața de fiecare zi a comunei lor. Exemplele de bună guvernare, performanțele fiecăruia, transparenta decizională, au devenit astfel accesibile tuturor, au scris în termeni contemporani tradițiile presei bănățene consacrată zonei rurale.

După nouă ani de apariție lunară neîntreruptă,

jurnalul interregional „Banatul” a ajuns, iată, la numărul 100. Este cu adevărat o performanță publicistică extraordinară, cu o dublă semnificație: prima este aceea a consecvenței și a perseverenței - nu e nici ușor, nici la îndemâna oricui un asemenea demers mensual. Cea de-a doua se referă la amplitudinea acoperirii pe care publicația a căpătat-o în timp: cred că puține mai sunt localitățile rurale din Banatul istoric, inclusiv cel de dincolo de frontiera cu Serbia, care să nu fi fost prezente cel puțin odată în această adevărată monografie, originală, complexă și vie a satului contemporan din această parte a României și a Europei.

Sunt performanțe pentru care acum, la ceas aniversar, realizatorii și editorii merită toate felicitările: „Vivat, crescat, floreat!”

Foaia de Jimbolia

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

EVENIMENT CULTURAL LA JIMBOLIA

Sâmbătă, 30 martie 2019, la Muzeul Presei „Sever Bocu” a avut loc întâlnirea literar-muzicală „Urcând pe firul apei”. Concertul ce i-a avut în prim plan pe Călin Torsan din București și pe Alexandru Hegyesi din Timișoara (Duetul TORSHANYIO), a fost presărat cu lucrări literare ale scriitorului jimbolian Mihail Avramescu.

Iată ce scriu cei de la TORSHANYIO: „Albumul se dorește o replică la vidul care a pus stăpânire peste lucrările oamenilor și peste legăturile dintre ei. Câtă vreme dialogul a fost înlocuit de un veșnic monolog fără auditori, este firesc că muzica a ajuns să sufere și ea. Fiind dialog și încercare, aceasta s-a văzut pusă la punct prin conformism și lipsă de răbdare în recepționare. De multe ori, spectatorii concertelor sunt mai preocupați de telefoanele mobile sau devin, prin intermediul aceluiași, fotoreporteri ad-hoc ai evenimentelor respective. Nimeni nu mai caută nimic în spatele stratului superficial”.

PROIECTE EUROPENE LANSE DE PRIMĂRIA JIMBOLIA

Două proiecte cu fonduri europene, ambele destinate dezvoltării infrastructurii turistice, au fost lansate în această perioadă de către orașul Jimbolia, în calitate de lider de proiect, și localitățile partenere Cărpiniș (România) și Csanádpalota (Ungaria).

PROTURISM

Astfel, în luna decembrie a anului 2018 a început implementarea proiectului: „Provocări comune - soluții comune: cooperare instituțională în domeniul turismului”, acronim „ProTourism”. Proiectul este finanțat în cadrul Programului Interreg V-A România-Ungaria. Acest proiect va dezvolta capacitatea instituțională a autorităților publice locale implicate în proiect, după cum urmează:

- Dezvoltarea resurselor umane prin ateliere

de lucru și schimb de experiență;

- Dezvoltarea infrastructurii prin achiziționarea de echipamente și prin realizarea unor lucrări la scară mică;

- Realizarea de materiale destinate promovării turismului. Bugetul proiectului se ridică la suma de 209.368,00 de euro, din care 177.962,80 de euro de la Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională. Jimboliei îi este alocat un buget de 82.419,00 euro.

TRADIȚIE ȘI MODERNITATE

Al doilea proiect aflat în curs de implementare este intitulat: „Tradiție și modernitate - cooperare culturală transfrontalieră”. Și acest proiect este finanțat tot în cadrul Programului Interreg V-A România - Ungaria. Obiectivul

principal al proiectului este consolidarea cooperării între persoanele care trăiesc pe ambele părți ale frontierei. Pe perioada implementării, un an, peste 300 de persoane aparținând diferitelor categorii sociale și grupuri de vârstă se vor întâlni, vor avea posibilitatea de a cunoaște mai bine tradițiile, cultura, religia și gastronomia partenerilor. Vor fi organizate mai multe evenimente culturale, având ca temă: dansurile populare, gastronomia, religia, dar și o conferință de două zile destinată celor care sunt angajați în instituțiile de cultură ale partenerilor. Bugetul total al proiectului se ridică la suma de 76.690,00 de euro, din care 65.186,50 de euro de la Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională. Jimboliei îi este alocat un buget de 32.124,00 euro.

POVEȘTI CU URECHI

În data de 30 martie, Muzeul Presei „Sever Bocu”, a fost gazda unui atelier dedicat copiilor de peste 10 ani. În cadrul acestei acțiuni de educație muzicală alternativă susținută de scriitorul Călin Torsan, copiii s-au familiarizat cu instrumente de suflat tradiționale.

Partenerii acestui eveniment au fost Hamba-
rul cu carte și Rotaract Club Jimbolia.

ÎNȚĂLNIRE DE LUCRU

În luna martie a avut loc o nouă întâlnire de lucru, inițiată de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș, cu reprezentanții primăriilor limitrofe orașului Jimbolia.

Găzduită de Primăria Jimbolia, întâlnirea a reunit aproximativ 20 de persoane care lucrează în asistență socială. Printre subiectele abordate s-au numărat următoarele: acreditarea și licențierea serviciilor sociale; organizarea unui nou curs de formare a asistenților maternali profesioniști de către DGASPC Timiș; colaborarea inter-instituțională, aspecte privind situația copiilor cu părinți în străinătate; metode și soluții propuse pentru rezolvarea cazurilor sociale cu care se confruntă asistenții sociali din teritoriu.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ANA-MARIA LAZĂR

Foiaia Aeroportului Internațional Timișoara „Traian Vuia”

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

ZBURĂM MAI REPEDE SPRE NOI DESTINAȚII! CURSELE NOI SPRE DANEMARCA, GERMANIA ȘI MAREA BRITANIE VOR FI INTRODUSE CU 2 LUNI MAI DEVREME

Cursele noi cu zbor direct din Timișoara anunțate public în ianuarie 2019, de către compania aeriană Wizz Air și Aeroportul Internațional Timișoara, vor fi disponibile cu două luni mai devreme!

Compania aeriană Wizz Air va alocă bazei de la Timișoara o aeronavă suplimentară începând cu 1 iulie, ceea ce creează condiții operaționale și comerciale pentru lansarea unor curse aeriene noi începând din 1 iulie 2019, în loc de 1 septembrie 2019.

În acest moment se pot achiziționa bilete de avion pentru zboruri începând de la 1 iulie 2019, pentru **Billund** (Danemarca), **Doncaster/Sheffield** (Marea Britanie), **Nürnberg** și **Karlsruhe/Baden-Baden** (Germania). Toate destinațiile vor avea o frecvență de două ori pe săptămână. De asemenea, tot din 1 iulie, Wizz Air va suplimenta zborurile către **Londra-Luton** (de la 7 zboruri - la 12 zboruri pe săptămână), spre **Memmingen** (de la 3 zboruri la 5), **Bari**, **Dortmund** și **Bruxelles Charleroi** (de la 2 la 3 zboruri săptămânale).

„Introducerea acestor zboruri cu două luni mai devreme este o veste foarte bună, deoarece demonstrează un interes crescut pentru aceste destinații. Principalii beneficiari sunt locuitorii județelor din vestul României și cei din zona de Nord-Est a Serbiei. De asemenea, aceste rute oferă și oportunitatea pentru turiștii străini de a ajunge mult mai ușor în zona Banatului în această vară și de a participa la manifestări culturale, sportive, de a vizita această regiune și pentru a se bucura de ospitalitatea oamenilor și frumusețea locurilor”, a declarat directorul aeroportului Daniel IDOLU.

Curse noi și creșteri de frecvențe, începând cu luna iulie 2019

	Destinație	Zile de operare
NOU - din 1 iulie	Nürnberg	Luni, vineri
NOU - din 1 iulie	Doncaster/Sheffield	Luni, vineri
NOU - din 3 iulie	Billund	Miercuri, duminică
NOU - din 3 iulie	Karlsruhe/Baden-Baden	Miercuri, duminică
SUPLIMENTAR	Bari	Marti, joi, sâmbătă
SUPLIMENTAR	Bruxelles Charleroi	Marti, joi, sâmbătă
SUPLIMENTAR	Dortmund	Marti, joi, sâmbătă
SUPLIMENTAR	Memmingen/Munich West	Marți, miercuri, joi, sâmbătă, duminică
SUPLIMENTAR	London Luton	Luni, miercuri, joi, vineri, duminică - 2 curse/zi Marți, sâmbătă - 1 cursă/zi

Despre noile destinații disponibile din 1 iulie

BILLUND este un oraș cu numai 6.000 de locuitori din Danemarca, ce atrage anual peste 3 milioane de turiști deoarece este locul unde s-a născut și s-a dezvoltat o adevărată industrie în zona jucăriilor. Dacă în anii 30 era o inovație, astăzi toți copiii se joacă cu LEGO. Billund are nu doar fabricile marelui grup de jucării, ci și un parc tematic pe 14 hectare și un resort de distracții pentru toată familia. Billund este locul în care familiile cu copii, și nu numai, își pot petrece o săptămână fără să se plictisească.

Odată cu legătura aeriană **DONCASTER/SHEFFIELD**, românii care locuiesc în centrul Marii Britanii, vor avea o destinație mult mai accesibilă pentru a veni în Timișoara. Întreaga regiune este foarte ofertantă pentru turism, pentru industrie, fiind specializată pe industria metalurgică, și pentru mediul universitar – deoarece în Sheffield există o universitate importantă. Manchester, aflat la două ore distanță, este un pol important pe piața de birouri din Marea Britanie. Aici sunt deschise birouri ale unor companii mari din toată lumea. Din acest motiv, și cei care lucrează în zona centrală a Marii Britanii vor putea fi atrași să viziteze Timișoara și regiunea de vest.

NÜRNBERG – GERMANIA este un oraș important din Bavaria, centru turistic și economic. Compania Siemens are un rol foarte important din punct de vedere economic, fiind cel mai mare angajator din zonă. O treime dintre agențiile de cercetare din Germania se află în această regiune. Din punct de vedere turistic, este un oraș foarte ofertant, centrul fiind inclus în patrimoniul mondial UNESCO, alături de orașele vecine – Bamberg, Regensburg, Rothemburg. De asemenea, există o comunitate românească importantă în regiune.

KARLSRUHE/BADEN BADEN acoperă o regiune situată în estul Franței și vestul Germaniei. Karlsruhe este polul economic, cu port la fluviul Rhin, centre de afaceri axate pe știință și tehnologie, IT și cercetare. Baden Baden este cea mai cunoscută stațiune balneară și de agrement a Germaniei, cu băi de pe vremea Imperului Roman, cu centre spa de lux și dispune de toate facilitățile pentru petrecerea timpului liber în natură sau în interior, pentru relaxare. Strasbourg care găzduiește sediul Parlamentului European este la doar 40 de km de Baden Baden. În apropiere se află și Heidelberg, una dintre cele mai vechi și prestigioase universități din Europa. Mannheim este una dintre cele mai active zone industriale din această parte a Germaniei.

Birou Relații Publice AIT

NOUȚĂȚI ÎN PROGRAMUL DE VARĂ LA AEROPORTUL INTERNAȚIONAL TIMIȘOARA - TRAIAN VUIA

Aeroportul Internațional Timișoara anunță că, începând de duminică, 31 martie 2019, a intrat în vigoare noul orar al zborurilor, valabil până în 26 octombrie. Modificările sunt legate de orele de zbor, de frecvențe, dar vor fi introduse și noi destinații accesibile direct din Timișoara.

„Acest sezon de vară aduce multe noutăți în ceea ce privește conexiunile aeriene accesibile direct din Timișoara. Începând cu luna aprilie vor avea loc primele zboruri charter spre Antalya, urmate îndeaproape de celelalte destinații estivale. Compania aeriană Eurowings va introduce din iunie zborurile către Stuttgart, iar din iulie vor intra noile destinații spre Germania, Danemarca și Marea Britanie oferite de Wizz Air”, a declarat directorul general al Aeroportului Internațional Timișoara, Daniel Idolu.

Noutățile anunțate pentru acest sezon estival în ceea ce privește cursele charter sunt

destinațiile Tunisia - **Hammamet** (o cursă săptămânală, sâmbătă, începând din 25 mai), Egipt - **Sharm el Sheik** (o cursă săptămânală, marți din 18 iunie) și Grecia - **Skiathos** (o cursă săptămânală, sâmbătă, din 15 iunie). De asemenea, vor continua și cursele spre destinațiile din Turcia - **Antalya** (7 curse/săptămână în zilele de joi, vineri, sâmbătă - primele curse vor avea loc în aprilie), Grecia - spre insulele **Zakynthos** (o cursă pe săptămână - vineri, începând cu 14 iunie) și **Heraklion** (două curse săptămânale, luni și vineri, din 3 iunie) și spre Egipt - **Hurghada** (o cursă săptămânală în fiecare de joi, începând cu 23 mai).

Începând din luna iunie va fi introdusă o nouă destinație: **Stuttgart**, operat de compania aeriană Eurowings. Zborul va avea loc de 3 ori/săptămână, în zilele de luni, miercuri și duminică.

Din iulie, compania aeriană Wizz Air va introduce zborurile spre/dinspre **Billund** (Dane-

marca), **Doncaster/Sheffield** (Marea Britanie), **Nürnberg** și **Karlsruhe/Baden-Baden** (Germania). Toate destinațiile vor avea o frecvență de două ori pe săptămână. De asemenea, tot din 1 iulie, Wizz Air va suplimenta zborurile către **Londra-Luton** (de la 7 zboruri - la 12 zboruri pe săptămână), spre **Memmingen** (de la 3 zboruri la 5), **Bari**, **Dortmund** și **Bruxelles Charleroi** (de la 2 la 3 zboruri săptămânale).

Legăturile directe, zilnice, cu trei hub-uri importante: **București**, **Munchen** și **Frankfurt am Main** oferă o conectivitate mai facilă a cetățenilor din regiunea de vest a României către destinații exotice de vacanță, prin curse regulate cu o singură escală. Prin intermediul acestor legături, din Timișoara se poate ajunge la Bangkok, Shanghai, Casablanca, Sao Paulo sau Rio de Janeiro, Miami, Tokyo, Amman, Dubai, Larnaca, Istanbul și în multe alte destinații din toată lumea.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL BIROULUI DE RELAȚII PUBLICE AL AEROPORTULUI

Foaiia F de Făget

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Noi, FĂGETENII, AM REUȘIT IMPLEMENTAREA A NOUĂ PROIECTE!

MARCEL AVRAM, PRIMAR AL ORAȘULUI FĂGET

Dochia, vizitând Liceul „Traian Vuia” din orașul cu castani. Aflasem că liceul, ce poartă numele

Drumul oricărui dascăl, chiar și al unuia care și-a făcut din gazetărie o a doua profesie, fără a renunța nici o clipă la cea dintâi, trebuie să treacă mereu pragul unei școli. Tot astfel am procedat și eu în prima săptămână a lui Prier, cea care continuă zilele babelor Marta și

unuia din cei mai străluciți pionieri ai aviației mondiale, a reușit să monteze în spațiul său cea mai modernă centrală termică din județul Timiș. După cum am aflat de la domnul profesor Marcel Avram, primarul orașului Făget, e vorba de un nou proiect prin PNDL, pe care l-a implementat administrația pe care o conduce, și în care, doar 10% reprezintă contribuția primăriei.

Prin același program a derulat încă opt proiecte, în care se regăsesc drumul Făget – Jupânești și, bineînțeles, noua grădiniță a orașului. Singura instituție educațională pentru copii preșcolari inaugurată în România anulului 2018.

Dorind să aflăm mai multe informații privind

activitatea administrației făgetene, pe anul în curs, domnul primar ne-a spus: „Am câștigat încă două proiecte a căror implementare va începe anul acesta. E vorba de proiectul apă-canal în Bătești și Begheiul Mic, și tot prin Programul Național de Dezvoltare Locală, am depus un proiect privind reabilitarea drumului Făget-Bunea Mare. Aș dori să consemnăm – ne-a mai spus domnul prof. Marcel Avram, că dacă toate celelalte orașe din județ au implementat șapte proiecte cu sprijinul Programului Național de Dezvoltare Locală, noi, făgetenii am reușit implementarea a nouă proiecte și avem încă două în derulare!”

Rubrica Elevilor

CA SĂ VIZIONEZI SAU SĂ AUDIEZI CEVA, ALTĂDATĂ ÎȚI TREBUIA EXPERTIZĂ

Prof. univ. dr. MARCEL TOLCEA

De fiecare dată când recitesc lucrări mai vechi despre corectitudinea gramaticală a limbii române sunt curios în ce măsură regulile de atunci au încă valabilitate. Sigur, multe dintre ele au devenit caduce, adică nu mai au valabilitate, dar sunt interesante fiindcă dau seama și despre nuanțe mai puțin evidente astăzi. Așa de pildă, zilele trecute am răsfoit „Corectitudine și greșală”, binecunoscuta lucrare a Valeriei Guțu Romalo, o carte care a cunoscut mai multe ediții, și, evident, s-a adaptat normelor de la data republicării. Între multele semnalări și recomandări mi-a atras atenția cazul a două verbe: „a audia” și „a viziona”.

Valeria Guțu Romalo observa că folosirea verbului „a audia” pentru „a asculta” este greșită fiindcă „a audia” nu înseamnă doar „a auzi”, ci înseamnă a asculta de cineva cu o ureche de specialist. După cum „a viziona” nu înseamnă doar „a privi pur și simplu, ci a privi cu un ochi specializat. Cele două verbe însă, cu aceste sensuri specializate, făceau însă parte din vocabularul cenzurii comuniste. Niciun spectacol muzical, nicio expoziție, niciun spectacol de teatru, niciun film nu puteau deveni publice fără ca acestea să fie audiate și vizionate de către „specialiștii” din serviciul de cenzură sau de culturnici. Care nu erau specialiști în niciun domeniu al culturii, ci erau specialiști în a elimina din concerte, expoziții, filme sau spectacole tot ce ar fi putut trezi cea mai mică bănuială.

NE-AȚI ÎNTREBAT, VĂ RĂSPUNDEM

NEPLATA SALARIULUI

Doamna Nicoleta Crainic din Făget, ne întreabă ce poate face dacă nu a primit salariul, de la patron, de două luni? Facem cunoscut doamnei că dacă angajatorul nu respectă contractul individual de muncă al angajatului, neplata salariului poate fi gestionată în următoarele moduri:

Sesizarea ITM-ului, în acest caz, inspectorii de muncă vor face verificări la firmă și vor cere dovezile plății salariilor restante.

O altă variantă pe care o are salariatul este să-și dea angajatorul în judecată pentru a cere obligarea acestuia, de către instanță, la plata salariilor restante. Acțiunea în instanță se deschide la tribunalul din raza domiciliului sau a locului de muncă.

O atitudine mai drastică o constituie depunerea unei cereri de deschidere a procedurii de insolvență, pentru recuperarea banilor datorati de companie. Însă acest lucru este posibil numai dacă se acumulează datoriile salariale cel puțin egale cu șase salarii medii brute.

CINE UITĂ TRECUTUL, MERITĂ SĂ-L REPETE (CORNELIU COPOSU)

Plângere

NICOLAE CARATANĂ

Domnule Comandant, mai îmblânziți-ne veacul restriștii, dați-ne drept la scrisori așa cum aveau comuniștii când mai zaboveau prin închisori.

Dați-ne drept la pachet cum aveau comuniștii cândva berechet. Dați-ne dreptul la cărți de citit. Ai mei acasă cred c-am murit. Sunt sigur că mi-au făcut și pomană. Mă plânge fata numită „orfană”. Aveam un copil când am fost arestat, acum e bun de-nsurat.

Dați-mi o carte poștala să-i scriu să afle și el că încă sunt viu, țărâna e bună, încă nu m-a chemat să fiu aruncat în groapa comună.

- Pentru dușmanii poporului nici o milă!
Și ușa e-nchisă în silă.

Rubrica Bisericii

CE SUNT SĂRBĂTORILE ȘI CARE ESTE ROSTUL LOR PREOT STELIAN BORZA

Sărbătorile sunt zile anumite din cursul anului bisericesc, închinare fie amintirii unor fapte din istorie sfântă, fie cinstirii lui Dumnezeu sau unora dintre sfinți. Ele se deosebesc de celelalte zile prin aceea că noi creștinii, încetăm ocupațiile și mergem la biserică pentru a lua parte la slujba dumnezeiască prin care prăznuim sărbătorile. În calendarul bisericesc de perete, pe care fiecare creștin îl are în casa sa, zilele de sărbătoare se cunosc pentru că sunt scrise cu roșu și sunt însemnate cu cruce roșie înainte.

Sărbătorile sunt orânduite pentru ca să dăm odihnă trupului și totodată să ne îngrijim în chip deosebit de cele ale sufletului.

Din albumul orașului nostru

Majestatea Sa Margareta, custodele coroanei, primind din partea domnului profesor Marcel Avram, edilul orașului, un buchet de flori, ca semn de bun venit în orașul Făget.

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Lipova

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

ESTE O MARE REALIZARE PENTRU LIPOVA

MIRCEA JICHICI, PRIMAR AL ORAȘULUI LIPOVA

Domnul primar Mircea Jichici a semnat contractul de finanțare la Ministerul Dezvoltării, pentru reabilitarea a opt străzi din oraș: 9 Mai, Crucii, Cloșca, Horia, Miron Costin, Mărășești, Oituz și Ștefan cel Mare. Proiectul este în valoare de 5,5 milioane de lei și va fi finanțat de Ministerul Dezvoltării, în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală.

Acesta este cel de-al doilea mare proiect care se realizează în ultimii șase ani la Lipova, după ce în perioada 2012-2016 au fost reabilitate alte 14 străzi.

„Este o mare realizare pentru Lipova, ne-a

spus domnul primar, faptul că am obținut această finanțare de la Ministerul Dezvoltării, cu ajutorul căreia vom reuși să reabilităm alte opt străzi din oraș. Trebuie să precizez de la început

faptul că am putut accesa fonduri doar pentru aceste străzi care au apă și canalizare, pentru că am văzut unele nemulțumiri, mai ales din zona Șoimoș. Din păcate, în Șoimoș proiectul de extindere a rețelei de apă și canalizare, gestionat de Consiliul județean și Compania de Apă e blocat din motive greu de explicat, am avut discuții la București pe această temă, am avut discuții la Compania de Apă, la CJA, am făcut demersuri să deblocăm situația, să introducem utilitățile, ca apoi să accesăm fonduri pentru reabilitarea drumurilor din zonă. Nu am uitat de cetățenii din Șoimoș, dar din păcate suntem legați de mâini la această oră, neputând interveni în proiectul celor de la Consiliul Județean Arad”.

Primăria Lipova a pregătit deja documentația pentru reabilitarea acestor străzi, și în următoarele zile, licitația va fi urcată în sistemul național de licitații publice.

TRANSGAZ VA FINANȚA INTRODUCEREA GAZULUI METAN ÎN ORAȘUL LIPOVA

Introducerea gazului metan la Lipova rămâne una dintre principalele priorități ale administrației locale, care în ultimii ani a făcut nenumărate demersuri pentru a împlini acest deziderat al lipovanilor. Primarul Mircea Jichici a avut în ultimele luni nenumărate discuții pe tema gazului metan cu ceilalți primari de pe Valea Mureșului, cu parlamentarii arădeni, cu reprezentanți ai prefecturii și ai altor instituții abilitate, în încercarea de a găsi o soluție pentru realizarea acestei investiții, care nu poate fi pusă în practică fără sprijin guvernamental.

În urma întâlnirii care a avut loc acum o lună la Lipova, primarul orașului, Mircea Jichici, alături de primarii comunelor Păuliș, Ghioroc, Covăsânț, Zăbrani și Ususău au decis să demareze procedurile pentru elaborarea studiilor de fezabilitate, în vederea inițierii procesului

de atribuire a concesiunii serviciului public de distribuție a gazelor naturale în localitățile respective.

Reprezentanții orașului Lipova și ai celor cinci comune au întocmit o scrisoare de intenție pe care au transmis-o celor de la Transgaz, cărora le solicită sprijinul pentru realizarea investiției de extindere a rețelei de gaz pe Valea Mureșului. Primarul Mircea Jichici a fost cel care s-a deplasat personal la sediul Transgaz, pentru a depune cererea de finanțare, iar răspunsul conducerii societății este unul pe măsură: Transgaz va suporta investiția de extindere a rețelei de gaz pentru orașul Lipova și celelalte comune, în perioada următoare fiind programată lansarea licitației pentru proiectare și execuție.

„Facem în continuare demersuri pentru in-

roducerea gazului metan la Lipova! În această săptămână am avut o întâlnire la București cu directorul general al Transgaz, Ioan Sterian, iar la întoarcere am oprit la Mediaș, unde am discutat cu șeful departamentului Dezvoltare, Ioan Tătaru, și cu șeful departamentului proiectare, Mihai Leahu. În urma discuțiilor, am depus cererea de extindere a rețelei de gaz la Lipova și în alte cinci comune de pe Valea Mureșului, iar răspunsul celor de la Transgaz este favorabil, urmând să se scoată la licitație partea de proiectare și cea de execuție a extinderii conductei principale de transport care aduce gazul la Lipova. Această investiție va fi suportată din fondurile Transgaz, iar partea de rețea din oraș va fi suportată de Primăria Lipova și firma care va concesiona serviciul public de distribuție a gazelor naturale”, spune primarul Mircea Jichici.

Noul spital din Lipova AR PUTEA FI GATA PÂNĂ LA SFÂRȘITUL ANULUI

Noul spital din Lipova se ridică văzând cu ochii, de la o zi la alta. Domnul primar Mircea Jichici se declară extrem de mulțumit de modul în care se desfășoară lucrurile și spune că, dacă firma care a câștigat licitația va lucra în același ritm, până la sfârșitul anului spitalul ar putea fi finalizat.

„De la o zi la alta vedem un progres la spitalul din Lipova. Până acum s-a realizat subsolul, parterul și etajul, betonul s-a turnat în totalitate și acum se lucrează la partea de zidărie, urmează compartimentările, utilitățile, finisajele și

apoi dotarea spitalului cu cele necesare pentru a funcționa la parametri optimi. Dacă lucrurile se mișcă în același ritm, eu sper ca până la sfârșitul anului să finalizăm această investiție”, ne-a confirmat domnul primar.

Domnia sa se declară foarte mulțumit de modul în care lucrează echipa de vietnamezi, adusă la Lipova de firma care a câștigat licitația. „Avem în acest moment 49 de vietnamezi care au fost aduși la Lipova de firma care a câștigat licitația și vreau să vă spun că sunt foarte mulțumit de felul în care lucrează. Chiar vreau să le mulțumesc acestor oameni, inclusiv pentru faptul că și-au văzut de treabă de când sunt în Lipova, nu au creat probleme în oraș, n-am avut scandaluri. Din păcate, firma de construcții a fost nevoită să aducă muncitori din străinătate, fiindcă la noi nu mai există forță

de muncă în domeniu, mulți au plecat afară, prin Germania, Italia, Franța, astfel încât suntem nevoit la rândul nostru să importăm forța de muncă, așa cum se întâmplă de ani buni în vestul Europei”.

Noul spital din Lipova va deservi 60.000 de cetățeni de pe Valea Mureșului. Noul spital va permite înființarea unor noi servicii și spitalul va avea o bază de tratament ultramodernă pentru pacienții cu patologii locomotorie și cardiovasculară. Se va crea un centru de primiri urgențe, extrem de important pentru Lipova și întreaga Valea Mureșului.

Vor fi 25 de paturi pe secția interne, 20 la pediatrie, 6 paturi pentru chirurgie, 5 pentru obstetrică-ginecologie, 2 neonatologie și 2 de anestezie-terapie intensivă.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOMNIȘOAREI ADELA POPESCU

Foaiia de Giarmata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

1 iunie 2020 trebuie să inaugurăm această școală

Virgil BUNESCU - Primar al comunei Giarmata

ciilor pământești.

Domnule primar, dacă ar fi să reiau firul dialogului nostru din ediția trecută a jurnalului, am continua să vorbim despre acel proiect pentru care vă dedicați cea mai mare parte a sufletului dumneavoastră de om, de părinte, de primar, acela al noii școli, a celei mai moderne școli pe care o va avea acest județ, atunci când ea va fi gata.

► Așa cum spuneam în finalul dialogului nostru trecut, creșterea tot mai mare a numărului de locuitori din comuna Giarmata, duce la o mai mare atenție ce trebuie acordată, atât procesului de învățământ, cât și a spațiului în care el se desfășoară. Aici, în noua școală pe care o vom construi, elevii vor fi învățați, supravegheați în activitate și hrăniți.

Veți avea numărul de cadre didactice necesare?

► Vreau să cred că ministerul de resort, Ministerul Învățământului, va înțelege această necesitate.

În contextul subiectului nostru, ce vă mai puteți

dori domnule primar?

► Aș mai dori ceva. Ceva extrem de important, aproape la fel de important ca și construcția modernă a acestei școli de care vorbim.

Ce anume?

► Îmi doresc să dăm acestei școli, un anume profil. Vezi, spre deosebire de prima localitate, aflată în drumul spre noi, venind dinspre Timișoara, vorbesc de comuna Dumbrăvița, acolo unde în general se locuiește, la Giarmata se produce mai mult, în sensul că aici este mult mai dezvoltată sfera investițiilor, aici se poate vorbi de prezența unui număr foarte mare de firme care produc, care se află angrenate într-un amplu proces de producție. Ei, astfel că apare ca necesitate primordială pentru aceste firme, nevoia forței de muncă și atunci, conștientizând faptul că în ziua de azi forța de muncă este tot mai redusă și foarte greu de găsit, cu precădere cea calificată, m-am gândit, după o consultare prealabilă cu reprezentanții firmelor aflate în arealul comunei noastre, m-am gândit, cum spuneam, că ar fi benefic să transformăm, ori mai bine zis, să completăm această nouă și modernă școală, cu un fel de continuitate.

În ce sens?

► În sensul că din acești copii, unii, vor continua studiile mai departe la un liceu, apoi la o facultate, dar, părerea mea este că în ziua de azi s-a făcut o greșală prin faptul că prin dispariția școlilor profesionale am intrat în criză de meseriași. Toată lumea merge la faculta-

te, nu este rău, dar unii la capătul facultății, nu unii, foarte mulți, nu se regăsesc profesând în domeniul pentru care s-au pregătit. Ori pentru acei elevi, care nu doresc să urmeze o facultate cu orice chip, pentru cei care își doresc să continue în viață urmând o meserie anume, pentru aceștia m-am gândit să facem o școală, o școală cu profesori de specialitate, o școală unde să poată face practică...

Cum ați gândit perioada de practică?

► Practica va fi, în cei trei ani, mergând ca de la 20% la 80% din an, să facă practică efectivă. Am discutat, cum spuneam, cu decidenții societăților aflate în comuna noastră și dânsii sunt dispuși să susțină o parte din bursă, iar noi, Primăria și Consiliul Local din Giarmata, vom acorda o altă parte din această bursă acordată cursanților. Astfel încât, acești copii își vor putea susține studiile, dar – și subliniez asta – vom crea și o obligativitate, prin încheierea unor contracte cu aceste firme. Acesta a fost gândul meu, aceasta este dorința mea de suflet și sper să pot să duc la îndeplinire acest frumos proiect educațional.

V-ați și zbatut pentru acest proiect...

► Foarte mult și cred că voi reuși.

V-ați impus și un termen?

► Da, termenul este 15 luni, asta înseamnă că la 1 iunie 2020 trebuie să inaugurăm această școală.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru timpul pe care l-ați acordat acestui interviu.

► Cu plăcere.

DIN AGENDA PRIMĂRIEI

În data de 2 aprilie 2019, începând cu ora 10.30, în Sala de Sedințe a Primăriei comunei Săvârșin, din județul Arad, domnul primar Virgil Bunescu a fost prezent alături de colegii săi din cadrul „Asociației Primarilor din Banatul Istoric”, la o întâlnire cu conducerea Fondului Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii. În cadrul întrunirii a fost susținut și un seminar de informare cu tema: „Soluții de dezvoltare a antreprenoriatului și comunităților locale românești” susținut de Fondul Național de Garantare a Creditelor

Domnul primar Virgil Bunescu, alături de colegii săi din Asociația Primarilor din Banatul Istoric

pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii.

Cu acest prilej, autoritățile locale la nivel de județ, alături de reprezentanți ai Autorității de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală, ai Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale și ai Autorității de Management pentru Programul Operațional de Pescuit și Afaceri Maritime, au prezentat aspecte relevante privitoare la proiectele și programele de finanțare destinate dezvoltării durabile la nivel local, precum și aspecte legate de dezvoltarea acvaculturii și pescuitului în România.

POȘTA REDACȚIEI

NE-AȚI ÎNTREBAT, VĂ RĂSPUNDEM

Doamna Maria Stănescu, din comuna Giarmata, ne cere informații despre transferul copilului de la o școală la alta și despre condițiile și actele necesare.

O informăm că transferul elevilor de la o școală la alta se face cu respectarea legislației și a regulamentului intern al școlii care primește elevul, iar prevederile acestuia pot diferi de la o școală la alta. Ca regulă generală, elevii se pot transfera de la o școală la alta doar între semestre sau în vacanța de vară. Transferurile în timpul semestrului se fac doar în situații excepționale, cum ar fi:

- la schimbarea domiciliului părinților într-o altă localitate;

- în cazul unei recomandări medicale, eliberată pe baza unei expertize medicale efectuate de direcția de sănătate publică;

- de la clasele de învățământ liceal la clasele de învățământ profesional;

- la, sau de la învățământul de artă, sportiv și militar;

- de la clasele cu program de predare intensivă a unei limbi străine sau cu program de predare bilingv la celelalte clase;

- în alte situații excepționale, cu aprobarea Consiliului de Administrație al Inspectoratului școlar.

Actele necesare sunt: foaia matricolă, fișă medicală, fișă de lichidare, cererea de transfer și copii după actele de identitate ale părinților.

Pentru transfer este suficient acordul școlii care primește copilul, iar de la școala din care pleacă este necesar doar un aviz consultativ al Consiliului de Administrație.

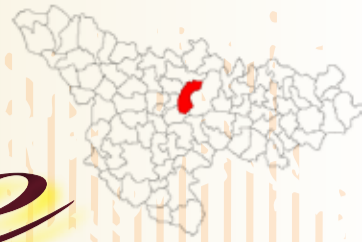
În funcție de profilul clasei, poate fi nece-

sară susținerea unui examen pentru a dovedi cunostințele elevului la o anumită disciplină, mai ales dacă elevul a fost transferat la o clasă cu un alt profil.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Remetea Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Adresez tuturor consătenilor mei sărbători binecuvântate alături de cei dragi Ilie GOLUBOV - Primar al comunei Remetea Mare

S-a îmbrăcat ziua în platoșa luminii de primăvară și gândul mă duce la versurile atât de dragi unui om drag mie: „De ce-aș fi trist? Că pacea duioasă și blajină / Mă duce ca o luntre prin liniști de lumină?” Chiar așa: de ce-ar fi oamenii sănătoși, triști? În

sediul primăriei, mereu vesel, domnul primar mă roagă să aștept câteva minute. Oamenii comunei au mereu înțietate.

Vă întâlniți mai repede cu miniștri, domnule primar, decât cu mine.

▶ Dacă dumneata treci așa de rar pe la noi.

Cum a decurs întâlnirea cu doamna Rovana Plumb, ministrul Fondurilor Europene?

▶ Foarte bine. A fost semnat contractul de finanțare pentru proiectul regional, atât de așteptat, de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul nostru.

Am aflat că a fost lansată, cu acel prilej, atât de dumneavoastră cât și de alți colegi, o întrebare nu tocmai comodă pentru doamna ministru.

▶ Da, era firesc să o întrebăm și am și întregit-o: „Când vor putea fi văzute și utilajele necesare acestui proiect pe drumurile comunei noastre?”

Dar, apă aveți în comuna dumneavoastră?

▶ Dragă, apă avem, dar pe noi acum ne doare problema canalizării. Până când să tot deversăm rezidurile în fose septice? Cum adică, Remetea

Mare, o comună aflată nu la zece, ci la șapte kilometri de Timișoara, să nu aibă canalizarea terminată? După atâtea eforturi pe care le-am făcut?

Dar șansele sunt mari, să nu criticăm...

▶ Ba da, să criticăm domnișoară, să avem curajul criticii acolo unde dreptatea este de partea noastră. Păi, dacă nu avem curajul să spunem lucrurilor pe nume, vom bate mereu pasul pe loc. E dureros, și te rog să-mi înțelegi mâhnirea, și dumneata și cei de sus, care vor citi acest interviu, e dureros să nu ai parte de acest minim ansamblu de lucrare tehnică într-o comună aflată în plin proces de dezvoltare.

Vă dezvoltăți, este adevărat, într-un ritm năucitor de rapid.

▶ Ne dezvoltăm înspre toate semnele cardinale, ca să spun astfel, atât satul reședință de comună, cât și localitatea aparținătoare lanovei.

Mai pregătiți un PUZ?

▶ Da, în ritmul în care crește numărul locuitorilor, și al celor care doresc să se stabilească aici, da, se cere un nou Plan Urbanistic Zonal.

În care din cele două localități intenționați pregătirea acestui plan de dezvoltare?

▶ În satul lanova, pentru că acolo a mai rămas, din fericire, teren disponibil.

Despre câte locuri putem vorbi?

▶ Aproximativ 100 de locuri, ceea ce fără îndoială, va duce la o extindere surprinzătoare a localității lanova.

În ce parte veți așeza aceste locuri?

▶ Spre partea de nord a așezării, spre Bencec.

Dar chiar aveți atâtea cereri?

▶ Oooo, să fi dumneata sănătoasă! Păi, avem cereri câte nu îți poți imagina, fapt care mă bucură pentru că este o dovadă reală că tinerii apreciază comuna noastră. Păi, știi dumneata că, pe loturile atribuite tot în zona lanovei, casele sunt deja locuite? Ei, și pentru dânșii trebuie să mă zbat, să grăbesc finalizarea acestui proiect privind canalizarea.

Domnule primar, haideți să spunem oamenilor, că nu de puterile dumneavoastră ține terminarea acestor lucrări de canalizare. Că oricât v-ați zbate dumneavoastră, și chiar vă preocupați, la altcineva este soluția acestei probleme.

▶ E bine că ai remarcat acest fapt, mă bucur chiar, ai dreptate și cred că oamenii știu asta, anume că, problema canalizării nu ține strict de primarul Golubov sau de alți primari, în cazul altor comune. Ține de niște foruri, de niște instituții, unde parcă s-au blocat lucrurile. Ca să nu trec acum la situația rețelei de gaz, unde în cazul lanovei, mă zbat de atâta vreme, că iarăși mă supăr de-a dreptul. Apoi să nu mai vorbesc de cei de la Renel, dragă, parcă ar da gratis gazul, curentul ori serviciile pentru canalizare. Greu de înțeles dezinteresul acestor instituții legate de discuția noastră.

Domnule primar, nu vreau să încheiem dialogul nostru cu un ton încărcat de mâhnire. E luna unei mari sărbători creștine...

▶ Că bine zici, trăim în această lună biruința vieții asupra morții, săvârșită de Mântuitorul nostru Iisus Hristos, prilej de a adresa tuturor consătenilor mei sărbători binecuvântate alături de cei dragi.

NE-AȚI ÎNTREBAT, VĂ RĂSPUNDEM

MUNCA SUPLEMENTARĂ

Doamna Rodica Gruni, din comuna Remetea Mare, ne întreabă când se consideră activitate suplimentară la locul de muncă și în ce condiții poate cere angajatorului salariilor să lucreze în afara programului obișnuit.

Îi răspundem doamnei, că în momentul de față, Codul muncii stabilește că munca prestată de un salariat, ce depășește durata normală a timpului de muncă săptămânal (40 de ore), este considerată muncă suplimentară. Concret, munca suplimentară se face numai la solicitarea angajatorului și numai dacă salariatul este de acord cu acest lucru.

Munca suplimentară, spune actul normativ,

nu poate fi efectuată fără acordul salariatului, cu excepția cazului de forță majoră sau pentru lucrări urgente destinate prevenirii producerii unor accidente ori înlăturării consecințelor unui accident. La solicitarea angajatorului salariatul pot efectua muncă suplimentară. Salariații care muncesc astfel peste program trebuie să fie recompensați de firmă.

Mai precis, munca suplimentară se compensează prin ore libere plătite în următoarele 60 de zile calendaristice. Dacă acest lucru nu este posibil, orele suplimentare trebuie recompensate printr-un spor salarial.

Rubrica școlii

AMBROZIE ȘI NECTAR – SENSUL ȘI ORIGINEA EXPRESIEI

Dragi elevi, ambrozie și nectar este o expresie care amintește de vremurile arhetipale ale începuturilor, de mitologia greacă, de zeii din Olimp, care, din lumea lor fericită, de deasupra norilor, vegheau asupra destinelor muritorilor.

La festinurile acestor zei olimpieni, ambrozia era hrana care îi făcea nemuritori, iar nectarul, băutura miraculoasă. Niciunui muritor nu-i era îngăduit să se atingă de ambrozie și nectar, iar dacă vreunul dintre zei ar fi privat pe un altul de ambrozie și nectar sau le-ar fi risipit, era pedepsit crunt, să stea fără glas și fără respirație un an întreg.

Dar despre ce este cu adevărat ambrozia, părerile sunt împărțite, deși se recunoaște la unison gustul său „dulce”. După Georg Friedrich Wilhelm Roscher, istoric și economist german, din secolul al XIX-lea, pasionat de „istoria economiei”, ambrozia era „mierea sălbatică”, în timp ce pentru un alt istoric, Richard B. Onians, este un fel de „sevă vegetală”, similară uleiului de măsline.

Din albumul cu poze al primăriei

Copilaria este lumea miracolului și a magiei. Priviți acești copii de la care poate oricând să învețe un adult trei lucruri: cum să fie mulțumit fără motiv, cum să nu stea locului niciodată și cum să ceară cu insistență ceea ce își dorește. Dare ce vor spune, peste ani, acești prichindei când își vor vedea frumusețea în arhiva electronică a Jurnalului nostru?

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Dumbrăvița

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

SPERĂM CĂ ÎN SCURT TIMP SE VA SCHIMBA ÎN BINE ÎNTRAREA ÎN DUMBRĂVIȚA

VICTOR MALAC – PRIMAR AL COMUNEI DUMBRĂVIȚA

Consiliul Județean Timiș vine în întâmpinarea proiectului de lărgire la patru benzi a drumului DJ691, cu un prim pas, de lărgire cu banda a patra a porțiunii de 115 m, cuprinsă între intrarea în localitate, dinspre Timișoara și sensul giratoriu de la Kaufland.

Valoarea lucrării este de 356.989 lei, cu tot cu TVA, iar durata de realizare este de cel mult 90 de zile.

A început șantierul pentru realizarea acestui obiectiv și am întâlnit la fața locului autoritățile locale.

„Ne bucurăm că această porțiune de drum se va sistematiza și lărgi la patru benzi. Concret, noi

trebuie să ne preocupăm de utilități: apă, gaz, canalizare, trasee de cabluri, acostamente, rigole, trotoare, intrare la biserică, precum și accesul la noul magazin Mega Image. Cum timpul este propice desfășurării lucrărilor sperăm că în scurt timp se va schimba în bine intrarea în Dumbrăvița, atât rutier, cât și pietonal” - ne-a declarat de pe șantierul nou deschis, primarul Comunei Dumbrăvița, domnul

Victor Malac.

Legătura orașului Timișoara cu autostrada A1 se va moderniza prin lărgirea la patru benzi în integralitate, printr-un proiect finanțat din fonduri europene, intitulat „Modernizare DJ 691: lărgirea la 4 benzi a sectorului km 2+725 (sens giratoriu) – Centura Timișoara și Centura Timișoara – Autostrada A1 (km. 12+975)”.

Contractul de finanțare a fost semnat în urma cu un an, pe data de 6 martie, și are o valoare de 80,34 milioane de lei, din care 66,48 milioane sunt bani europeni. În cadrul proiectului s-a demarat licitația publică de lucrări, și se află momentan, în stadiul de evaluarea ofertelor.

Din cauza mutării stâlpilor rețelei de transport public cu troleibuzul (M14), extinderea tronsonului de la ieșirea din Timișoara până la legătura cu autostrada va dura mai mult timp, cel mai probabil nu va fi gata pentru anul 2021, când Timișoara va deține titlul de Capitală Europeană a Culturii.

LADA CU ZESTRE - 2019, Ediția a XIII-a

În acest an, Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș, organizează în perioada martie-iunie, cea de a XIII-a ediție a Festivalului-Concurs „Lada cu Zestre”.

În acest fel, județul Timiș aduce în atenția publicului tradițiile bănățene, prin intermediul unui eveniment major, care încheagă în jurul său peste 1500 de artiști și peste 150 de formații artistice care intră în competiție.

Concursul are ca scop conservarea, valorificarea și promovarea culturii bănățene prin intermediul artelor tradiționale: dansuri, muzică, literatură dialectală, meșteșuguri tradiționale și gastronomie tradițională, din toate zonele județului Timiș.

Festivalul este structurat pe secțiuni: muzică, coregrafie, expoziții, colecții, poezie dialectală, teatru popular și gastronomie tradițională.

La toate secțiunile, concursul va cuprinse

doă categorii intitulate: „Laureații” și „Zestrea Timișului”, pentru a oferi mai multor localități șansa de a câștiga, pentru a realiza o jurizare corectă pe același nivel de pregătire, dar și pentru a stimula performanța.

Una dintre fazele categoriei „Zestrea Timișului” s-a desfășurat la Variaș, acolo unde au intrat în concurs reprezentanții comunei Dumbrăvița.

Aceștia au avut o prestație apreciată atât de publicul prezent, cât și de juriul de specialitate.

La secțiunea muzicală, subsecțiunea soliști vocali, din Dumbrăvița s-au prezentat mai multe soliste: Sara Băloi (categoria 8-14 ani), Sabrina Szanthea (categoria 8-14 ani), Maria Boșcu (categoria 8-14 ani), Georgiana Geapana (categoria 14-18 ani), și Denisa Gog (categoria 14-18 ani). Maria Muntean (categoria 8-14 ani) a participat la subsecțiunea dedicată recitatorilor în grai bănățean.

La secțiunea coregrafie, dumbrăvițenii au prezentat un dans mixt, apoi dans de grup și dans solistic (soliști fiind Valeriu Raț și Georgiana Geapana).

Oprezentă consistentă a avut comuna Dumbrăvița la secțiunea gastronomie: Mariana Geapana, Ramona Toth, Ioan Luchian, Marius Paraschivu, Sidonia Iordache, Attila Erdely și Vasilica Ocolişan, care au pregătit preparate delicioase tradiționale din Banat și specifice zonei Dumbrăvița.

Participarea reprezentanților comunei la cea de a XIII-a ediție a Festivalului-Concurs „Lada cu Zestre” a fost posibilă datorită implicării autorităților locale - a primarului Victor Malac și a Consiliului Local în sprijinirea activității artistice de amatori.

În data de 7 iunie 2019, la Muzeul Satului Bănățean va avea loc gala Festivalului-Concurs „Lada cu Zestre”, unde cei mai de seamă reprezentanți ai județului Timiș vor prezenta un spectacol care aduce în atenția publicului „zestrea” județului.

CONȘTIENTIZAREA AUTISMULUI, LA ȘCOALA DIN DUMBRĂVIȚA

Data de 2 aprilie marchează la nivel global Ziua Internațională de Conștientizare a Autismului.

Școala Gimnazială din Dumbrăvița, împreună cu Brândușa Bîrsan - directorul Asociației copiilor cu Autism „Dincolo de Cuvinte”, au organizat astăzi, cu această ocazie, un eveniment interactiv dedicat persoanelor cu autism, intitulat „Diferiți dar împreună!”.

Toți elevii Școlii Gimnaziale din Dumbrăvița au participat la un concurs de creații literare și, și-au încercat talentul de desenatori în cadrul unei competiții de pictură, în urma căreia au fost

premiati cu diplome de participare și vouchere.

Bucuria cea mai mare a copiilor a fost atunci când au avut ocazia să danseze împreună, în flashmobul din curtea școlii, condus de coregrafele dumbrăvițence, Roxana Iacob și Sabrina Bodor.

La evenimentul care a avut ca scop conștientizarea și informarea elevilor, cu privire la problema autismului, au participat viceprimarul Arpad Miklos, consilierul local Ionel Samfira și directorii Școlii Gimnaziale din Dumbrăvița, Adrian Nicola și Ildiko Denes, precum și alte cadre didactice.

Aduc mulțumiri domnului CONSTANTIN NICOLAE, pentru sprijinul acordat în realizarea acestei pagini - ROXANA FURDEAN

Foaia de Sînandrei

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Siguranța cetățenilor din comuna Sînandrei este extrem de importantă pentru noi Claudiu COMAN - Primar al comunei Sînandrei

Sînandreiul este o comună cu proiecte. Cu multe proiecte, care se desfășoară într-un ritm foarte dinamic. O comună curată, o așezare atât de aproape de orașul murdar Timișoara, încât în zi de odihnă, este de preferat o plimbare prin Sînandrei, decât una făcută prin oricare parc din Timișoara. Aerul curat, străzile îngrijite, casele „fărbuite”, Sînandreiul de azi are tot ce-i trebuie unui om pentru a uita de urâtul unui oraș ca Timișoara. Cei care nu ați venit încă, faceți acest drum și nu veți regreta.

Domnule primar, aș dori să știu, din începutul șederii noastre de vorbă, cărui aspect din comuna pe care o gospodăriți, îi acordați un statut aparte?

► Așa cum spun deseori, acord un statut aparte calității infrastructurii rutiere din toate cele trei localități care formează comuna Sînandrei, asemenea și trotuarelor. Lucru firesc dacă ne gândim că astfel se asigură orice deplasare în condiții civilizate și de mai mare siguranță.

Domnule primar, dacă tot vorbim de infrastructura rutieră, doresc să aflu de la dumneavoastră, și prin mine, și cititorii noștri, atât din Sînandrei, cât și din alte așezări, care era procentajul de asfalt turnat pe drumurile comunei.

► O să fii surprinsă dacă îți spun că în anul

2012, când am venit la conducerea acestei administrații nu exista asfalt pe nici o stradă!

Chiar că m-ați surprins cu această mărturisire. Și azi?

► Azi? 95% din drumurile aflate în satul reședință de comună și Carani sunt asfaltate, iar în satul Covaci avem complet încheiat procesul de asfaltare! Și când spun asta, mă refer și la lucrările de betonare ori pavare a trotuarelor în cele trei localități.

Trecători prin comuna dumneavoastră remarcă deseori faptul că „Sînandreiul este o comună curată, foarte curată”.

► Firesc, dacă avem în vedere faptul că un aspect curat al comunei dă un alt tonus locuitorilor săi, atunci, cum spuneam, este firesc să acordăm o importanță aparte curățeniei, a aspectului civilizat al comunei.

Dacă tot am vorbit despre starea tonifiantă pe care ți-o asigură ordinea și curățenia, nu pot să nu remarc și starea de liniște pe care o au cetățenii atunci când vine vorba despre siguranța lor. Și când spun asta, mă gândesc la sistemul de pază al comunei. Cât mai costă azi taxa pentru acest serviciu?

► La venirea mea în fruntea administrației din Sînandrei, taxa era de 100 de RON.

De număr de casă?

► Da, de număr de casă. Ei, încă din primele luni ale mandatului meu, am redus această taxă

la 58 de RON.

Ați redus taxa la jumătate.

► Exact, am redus-o la aproape jumătate pe fiecare număr de casă.

Ați adus și îmbunătățiri sistemului?

► Anul acesta, dorim să modernizăm serviciul de pază al comunei prin montarea în toate cele trei localități aparținătoare comunei noastre a unui număr de 60 de camere de luat vederi, camere extrem de performante, și care prin calitatea lor își vor dovedi eficiența.

Unde se vor amplasa ele?

► O parte din aceste camere vor fi amplasate atât la intrarea, cât și la ieșirea din localități.

Acordați o mare atenție acestui proiect.

► Da, acest proiect este prioritar, deoarece siguranța cetățenilor din comuna Sînandrei este extrem de importantă pentru noi. Și un amănunt de neglijat, este acela că, toate aceste camere ce vor fi montate, amplasarea lor a fost stabilită de comun acord cu cei de la Poliție, iar funcționarea lor va fi pe bază de fibră optică. Într-o cameră unde va funcționa o plasmă de dimensiuni foarte mari, un angajat va urmări non-stop tot ce se prezintă, iar în cazul în care va semna ceva care îi pare suspect, va informa urgent organele competente.

Câte camere vor fi montate, domnule primar?

► Dacă acum sunt funcționale 28 de camere, în viitorul apropiat vor mai fi montate 32.

NE-AȚI ÎNTREBAT, VĂ RĂSPUNDEM

Zidul PLÂNGERII

Un elev al școlii din comuna Sînandrei, văzându-mă la ieșirea din frumoasa școală a comunei, și aflând că sunt de la ziar, m-a rugat să-i vorbesc despre sensul și originea expresiei „Zidul Plângerii”. L-am asigurat că „Zidul Plângerii” este o expresie care se referă la o realitate cu rădăcini adânci în istorie, dar, în timp, a dobândit și un sens mai larg, intrând în vorbirea curentă. „Zidul Plângerii” este, de peste 2000 de ani, loc de rugăciune și de pelerinaj pentru evrei, cea mai veche mențiune, în scris, despre acest fapt, fiind din secolul al IV-lea.

În secolul al XIV-lea, s-a amenajat, în apropierea zidului, un loc de rugăciune, care se folosește și astăzi. Aici, credincioșii veneau și vin pentru a plânge, pomenindu-și necazurile, cerând îndurare și iertarea păcatelor, și introducând bilețele, pe care își scriu dorințele, între blocurile de piatră ale zidului. Locul de rugăciune al bărbaților este separat de cel al femeilor printr-un paravan.

Zidul Plângerii are o lungime de 57 de metri, o înălțime de 32 de metri, dar numai 19 metri sunt vizibili, are 45 de rânduri de piatră, 28 dintre acestea, la suprafața pământului. Lucrările de întreținere, potrivit tradițiilor evreiești, nu pot fi făcute decât de evrei care mai înainte s-au purificat într-o baie ritualică.

TRANSPORTUL public

Așa cum am aflat din comunicatul domnului primar Claudiu Coman, în începutul acestui an, domnia sa a organizat dezbateri publice în toate satele aparținătoare comunei, astfel încât, cetățenii au putut afla ultimele detalii privind această problemă. „Cu acest prilej, ne-a asigurat domnul primar, împreună cu cetățenii prezenți la discuția liberă am stabilit rutele și orele de funcționare ale autobuzelor, care, sperăm noi, vor intra pe traseu începând cu această lună. În aceeași ordine de idei, este bine de știut că actele de schimbare a statutului societății de transport metropolitan au fost depuse la instanță.

Rubrica bisericii

ÎNDEMNURI DE ȚINUT MÎNTE

Fiule, sprijină pe tatăl tău la bătrânețe și nu-l mârșăie în viața lui.

Și chiar de i se va împuțina mintea lui, ai îndurare și nu-l disprețui când tu ești în putere, pentru că milostenia arătată tatălui nu va fi uitată și, în pofida păcatelor, se va zidi casa ta.

În ziua necazului tău Iși va aduce aminte Domnul de tine și, ca gheața când este senin, așa se vor topi păcatele tale.

Ca un hulitor este cel care părăsește pe tată și blestemat de Domnul este cel care mârșăie pe mama sa. Fiule, să nu lași pe cel sărac lipsit de hrană și ochii celor nevoiași nu-i face să aștepte. Sufletul flămând să nu-l întristezi și să nu urgisești pe om când are lipsă.

Înima necăjită nu o tulbura și nu întârzia a da celui lipsit. Rugăciunea celui necăjit nu o lepăda și nu-ți întoarce fața ta de la cel sărac.

De la cel în lipsă nu-ți întoarce ochiul și nu da loc omului să te blesteme.

Că rugăciunea celui ce te blestemă pe tine, într-o amărăciunea sufletului său, o va auzi Cel care l-a făcut pe el.

Din albumul cu poze al comunei Sînandrei

Această poză le va aminti celor ce se regăsesc în ea, de „Balul Tinereții” de la Carani. „Ce ropede trec anii”, vor spune unii. Trec...

PAGINA REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Măureni

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

MESAJ DE PAȘTE

La sărbătoarea cea mai mare și mai frumoasă, precum și cea mai înălțătoare, prilejuită de Ziua Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, conducerea primăriei noastre și Consiliul Local al comunei Măureni, adresează tuturor locuitorilor comunei, Sărbători binecuvântate!

ELEVI CU CARE NE MÂNDRIM

De nenumărate ori am avut prilejul să ne bucurăm de relizările și performanțele elevilor din școlile noastre. Așa este și în cazul de față, eleva Iana Hanna Jasmine este unul din tinerii valoroși pe care școala îi are. Are aptitudini și competențe recunoscute, a obținut rezultate foarte bune în plan școlar, iar în 9 martie a participat la faza județeană a Olimpiadei de Limba engleză desfășurată la Reșița, unde a obținut locul II, cu media 9,50, sub îndrumarea profesorului coordonator Melinda Brie.

Ne bucurăm nespus de această performanță și deoarece școala nu duce lipsă de elevi talentați, așteptăm cu nerăbdare performanțe noi.

PROGRAMUL ȘCOALA ALTFEL - 2019, „SĂ ȘTII MAI MULTE, SĂ FI MAI BUN”

Este un program dedicat activităților extracurriculare și extrașcolare. Timp de o săptămână orele normale sunt înlocuite de activități speciale, pe care, părinții, elevii și profesorii le pot stabili împreună, devenind elemente cheie în acest program. Anul acesta la Școala Gimnazială Măureni, Școala Gimnazi-

ală „Ioan Ciucurel” Șoșdea, Grădinița PN Măureni și Grădinița PN Șoșdea s-au desfășurat diferite activități, deosebit de frumoase și interesante. Activități culturale artistice - teatru, muzică și artă; activități științifice; activități sportive; vizite în natură și educație despre reciclare, drumeții; abilități de viață - vizite cu

elevii claselor a VIII-a la licee din județ; tradiții și obiceiuri pascale.

Mulțumim Consiliului local al Comunei Măureni și d-lui primar Brian Filimon, pentru tot sprijinul acordat atât din punct de vedere financiar, dar și pentru implicarea deosebită de care dă dovadă ori de câte ori îi cerem sprijinul.

PAGINĂ REALIZATĂ DE PROF. LUCIA MUȚULESCU

Foaia de Bata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

De la început am avut sprijinul domnului primar Ion Micurescu

Ladislau HELEPORT - Viceprimar al comunei Bata

Există 31 de festivaluri de folk în țară, iar Bulci Fest (numit în anii trecuți și „Folk Maris” sau „Maris Fest”) a ajuns să fie cel mai renumit dintre ele. Și asta nu o spun eu, ci cunoscutul cantautor Mircea Vintilă: „E unic în România. E singurul festival flower-power din țară, e minunat ce se face aici!” La orice ediție a acestui festival, atmosfera este una de zile mari, grație și unui public venit din Arad, Timiș, Caraș-Severin, Hunedoara, dar și din străinătate. Se cântă și se dansează, pe scenă și în fața ei, printre corturi sau în jurul focurilor de tabără, până spre dimineață. Tot locul se umple de oameni frumoși. Cu suflul acestui festival, cu omul care a pus cea dintâi piatră la temelie lui, am stat de vorbă în prima zi de primăvară calendaristică.

Domnule viceprimar, cum s-a ivit dorința de pornire a acestui, azi, binecunoscut festival?

► E, iată că o să îți spun cum a pornit, a pornit ca o poveste frumoasă, era prin anul 2008, an în care la Bulci a avut loc prima ediție a Festivalului de muzică veche „Prin Cetățile Aradului”, organizat de Complexul Muzeal Arad în colaborare cu Filarmonica de Stat Arad. Ediția din acel an, a festivalului, s-a desfășurat pe Valea Mureșului, în amonte de Arad, în satul Bulci, în parcul castelului. La acel spectacol am primit vizita bunului meu prieten, Sorin Mărginean, iscusit arheolog și iubitor de spiritualitate muzicală. Într-o pauză

ză a concertului de muzică medievală, Sorin îmi spune: „Bătrâne, aici la tine la Bulci, în acest peisaj de basm, care se prelungeste până pe treptele castelului, ar merge un festival de muzică folk.” Mă uit la el, așa lung, ardeleneste, și tac. Și tac, și, iar mă uit, când la el, când la locurile din jurul nostru, și deodată, bucuros nevoie mare, îi spun: „S-a făcut!” Când s-a împlinit un an de la promisiunea mea, în august 2009, prezentam pe scena din Bulci, primul artist al noului festival de muzică folk, promisi prietenului meu.

Numele primului artist invitat la cea dintâi ediție, vi-l mai amintiți?

► Ivanițchi. Adrian Ivanițchi.

Pe el l-ați invitat și chiar a venit.

► Da, asta mi-a dat mult curaj în munca mea de facere a acestui festival.

De remarcat că cea de-a X-a ediție, petrecută în luna august a anului trecut, a fost un adevărat regal...

► Da, a fost ediția cu cei mai mulți spectatori, peste 4.000, un public atras, fără îndoială, de prezența scenică a personalităților artistice prezente la Bulci. Nume „grele” ale folkului și rockului autohton.

Să amintim câteva din ele.

► Într-o ordine impusă de moment, aș aminti de solistul Călin Pop, de la „Celalalte Cuvinte”, de Adrian Ivanițchi, de Mircea Vintilă, de Mircea Baniciu & Band (Teo Boar & Vlad Cnejevici), de Marius Bațu, machedonul colegului dumitale, domnul Vasile Todî, de Daniel Julean, Nelu Pitic & Trupa de Servicii, de Mircea Bodolan, Didina Curea, Monica Cojocaru & Gilbert Ghicolescu,

de Maria Gheorghiu, de Dinu Olărașu, Jul Baldo-
vin, Florian Jianu, Noni Groove, Trupa 06, Raul
Nica și de tânărul Arthur, pe care l-ați putut ve-
dea la „Vocea României Junior”.

Cum ați reușit să convingeți aceste vedete, să fie prezente la Bulci?

► Prin seriozitatea cu care am organizat fie-
care din cele zece ediții de până acum.

Ați fost sprijinit de la început de anumite
instituții?

► De la început și până azi, și cred că, și de azi
mai departe, am avut sprijinul domnului primar
Ion Micurescu. Sigur că susținerii domniei sale,
s-a alăturat Consiliul Județean Arad și, nu în ulti-
mul rând, sponsori binevoitori.

Și în acest an?

► Vezi dumneata, acum ne aflăm deja într-o
situație plăcută, aceea că nu mai avem nevoie
de multă reclamă, oamenii știu că în primul wee-
kend din luna august se pot campa gratuit pe
pajiștea superbă din apropierea castelului, în-
cercat de istorie a familiei Mocioni, în așteptarea
celei de-a XI-a ediții.

Cum vi se pare publicul prezent la această ma-
nifestare artistică?

► Este bine că mă întreb, pentru că astfel am
prilejul de a menționa că oamenii care vin la Bulci
Fest sunt extrem de civilizați, oameni care nicio-
dată nu au lăsat gunoi aruncat în iarbă în urma lor.

Domnule viceprimar, vă mulțumesc.

► Și eu vă mulțumesc pentru că promovați
această acțiune într-un jurnal care chiar ajunge
la cititori.

DIN LUMEA LUI „BADE IOANE”...

Continuăm - și parcă nici nu am vrea să
ajungem la capăt - periplul nostru prin
lumea fascinantă a bătanilor, însoțind-o pe scrii-
toarea Delia Micurescu prin minunata sa carte
„Bade Ioane”.

Sfânta Carte spune că dacă te căiești pentru
faptele tale cele rele, acestea îți sunt pe jumătate
iertate. Iar dacă noi încercăm să facem doar un
pas spre Dumnezeu, Preamilostivul ne va înturna
înmiit strădania.

*

Unei femei născută cu sâmburele răutății într-
insa nu-i trebuie mult să urzească ițe demonice.

*

Poveștile nu pot fi închipuite de nimeni, dacă
nu ar exista sămânță de adevăr în realitate. Fiecare
om trăiește o poveste. Este povestea vieții lui. Mai
simplă, sau mai întortocheată. Mai fericită.
Uneori nenorocită. Nu trebuie să ne fie rușine de
ea! Atâta doar că fiecare întâmplare lasă urme
adânci în suflete, poate uneori răni, de care nu te
poți vindeca niciodată.

*

Șoncul cere câte-un cârceag de apă rece.

*

Cositul e spornic pe răcoare. Nu când te bate
soarele în cap. Și coasa alunecă mai ușor pe rouă,
decât pe lucerna prăjită de căldură.

*

Noi suntem prea mici să schimbăm ordinea în
lume. Lumea o schimbă cei mari, cei puternici,
cei bogați. Noi, doar murim. Tineri. Bărbați. Tați.
Feciori. Țărani. Domni.

Rubrica școlii

DESPRE GHILIMELE ȘI NAȘUL LOR

Prof. univ. dr. MARCEL TOLCEA

În rubrica de astăzi am să spun câteva lucruri despre ghilimele. Înainte însă de a vedea de unde ne vine acest semn de punctuație și cum se folosește el în anumite contexte, vreau să vă spun că, în opinia mea, semnificația ghilimelelor ar trebui transmisă copiilor încă din primele lecții despre scriere. Știu că, deocamdată, nu sunteți tocmai convinși de propunerea mea, așa că o să spun imediat de ce cred asta. După cum știți, ghilimelele arată că unul sau mai multe cuvinte aparțin altcuiva, deci nu aparțin celui care scrie. Dar copiii nu înțeleg asta fiindcă, încă din primele clase, ei primesc ca teme tot soiul de referate. Pe care, cu un singur copy-paste, și le însușesc fără nicio problemă. Asta fiindcă, mă gândesc eu acum, internetul e perceput ca un bun comun, ca un fel de pizza uriașă din care oricine poate lua orice felie fără nicio problemă.

Asta în vreme ce ghilimelele sunt semnul de punctuație al proprietății, iar nefolosirea lor, în anumite situații, înseamnă furt pur și simplu. Ați înțeles, mă refer acum la lucrările științifice, mai ales la cam multele doctorate din care unele ghilimele au dispărut. Drept pentru care asemenea lucrări devin plagiate. Am mai vorbit despre asta și nu vreau să insist. Se vorbește însă prea puțin despre plagiatul de presă. El există și mie mi se pare că e dovada unei nesimțiri și mai grave, dacă se poate spune așa, decât plagiatul științific. Probabil fiindcă mii și mii de persoane pot observa asta foarte ușor.

În fine, închei rubrica de astăzi despre ghilimele spunând că, în secolul al XVII-lea a existat un tipograf francez pe nume Guillaume căruia legenda îi atribuie paternitatea numelui. Guillemet este un fel de nume de alint, un hipocoristic, pentru Guillaume.

DREPTUL DUMNEAVOASTRĂ

CUM NU SE MAI POATE ÎNTEMEIA CONDAMNAREA

Hotărârea de condamnare nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați, se prevede într-un proiect de act normativ al Ministerului Justiției pentru modificarea și completarea Legii 135/2010 privind Codul de procedură penală.

De asemenea, aceasta nu se poate întemeia pe declarațiile inculpaților din acea cauză, ale martorilor care beneficiază de exonerare de răspundere pentru faptele denunțate sau pe declarațiile celor care beneficiază de dispoziții legale de favoare pentru declarațiile date în fața organelor judiciare, dacă aceste probe nu se coroborează și cu altele, administrate legal în cauză. Hotărârea de condamnare, de aplicare a unei măsuri educative, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în nicio măsură pe refuzul de a da declarații al inculpatului.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Biled

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

O astfel de întrunire populară nu a mai avut loc în comuna noastră

La Biled, în ramurile copacilor, păsările încep să-și întemeieze cuiburi. Nu departe, a sosit prima barză. În pustă, cumpeni de fântâni, săpate demult, demult, scârție atunci când vântul suflă în ele. Ce simfonie... Cu edilul comunei, cu tânărul ei primar, am reînodat în acea zi dia-

logul de mai jos.

Domnule primar, înainte de orice început de dialog, doresc să vă adresez sincere felicitări...

▶ Pentru ce?

Chiar nu știți, sau «vă glumiți cu mine», vorba lu' buna-bună?

▶ Nu, sincer nu știu.

Vă aflați pe lista propusă Senatului, de Biroul Director al Asociației Primarilor din Banatul Istoric, pentru titlul de «Primar al Țării Banatului cu Plachetă». Cea mai înaltă distincție a acestei instituții.

▶ Roxana, aducătorului de vești bune, răsplată! O cafea?

Vă mulțumesc.

▶ Și, zi așa...

Da, vă aflați pe această listă.

▶ Mă simt onorat.

Domnule primar, dacă tot mi-ați oferit o cafea, atunci v-aș ruga să-mi oferiți și câteva răspunsuri despre lucrările, despre acele lucrări ale anului trecut, pe care doriți să le continuați și să le definiți în acest an.

▶ Da, voi continua lucrările de asfaltare, si-

multan cu cele de rehabilitare a trotuarelor prin betonare!

Fonduri?

▶ Fondurile vor fi nerambursabile. Apoi, vom continua lucrările la definitivarea construcției capelei, acolo unde acum lucrăm la turnarea plăcii, cotinând cu acoperișul, dorind ca până la vară să definitivăm și acest obiectiv.

Nu temperați motoarele?

▶ Roxana, anul acesta, așa cum am spus la începutul lunii ianuarie, este un an pe care îl începem în forță!

Cu gândul și la cei mici?

▶ Desigur, dovadă că vom termina cât mai repede parcul de agrement din spatele grădiniței.

Cât mai repede...

▶ Cât mai repede înseamnă în cel mult două luni de zile. Tot în această perioadă am început lucrările curățeniei de primăvară, unde sunt prevăzute toaletarea copacilor, prin reducerea sau suprimarea anumitor părți din arbori, scutirea ramurilor cu o poziție defectuoasă sau care prejudiciază clădirile ori rețelele aeriene din jur, indicatoarele rutiere, și bineînțeles, eliminarea ramurilor uscate sau care prezintă despicături, pentru a stimula creșterea sau înflorirea, oferindu-se astfel atât crearea unei forme decorative, cât și regenerarea și menținerea acestora în starea de siguranță. Și aici vorbesc despre o lucrare la care aportul cetățenilor este imperios necesar. Doresc să acord în acest început de an, o atenție aparte pentru Monumentul Calvarului, o emblemă a comunei noastre.

Ați pregătit, după câte știu și o ședință publi-

Cristian DAVID - Primar al comunei Biled

că. Despre ce este vorba?

▶ Da, am invitat toți locuitorii comunei Biled, la finalul lunii trecute, cu precădere pe cei care doresc să se implice în stabilirea proiectelor prioritare pentru bugetul local al anului în curs, la o dezbatere publică în sala mare a Căminului Cultural. Prin această ședință populară, ca să o numesc astfel, am dorit să cunosc opinia contribuabililor prezenți, cu privire la prioritățile de viitor ale comunei în care trăim.

A mai avut loc în Biled o astfel de întrunire?

▶ Nu, o astfel de întrunire populară nu a mai avut loc în comuna noastră. O întrunire la care mi-am dorit ca cei prezenți să vină cu propuneri realizabile.

O frumoasă dovadă de transparență decizională, petrecută într-un cadru...

▶ Într-un cadru amical. A fost, dacă pot să spun astfel, un exercițiu de reală deschidere, de democrație, într-o comună în care locuitorii ei merită asta. Vezi tu Roxana, e ușor să stai pe margine și să cârtești, să comentezi, dar altfel stau lucrurile atunci când te implici. Sigur, am aici un cuvânt de mulțumire pentru acea parte a consilierilor care mi-au fost și îmi sunt mereu alături, și când spun asta, nu mă limitez doar la cei care fac parte din PSD, ci și la cei de la ALDE și de la Forumul Democrat German.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru buna primire, rugându-vă să mă invitați, în comuna dumneavoastră, și la decernarea titlului de care v-am informat la venire.

▶ Cu plăcere, și te rog atunci să îl aduci și pe prietenul meu și colegul tău Vasile Todî.

Vă promit!

DIN CARTEA DE ISTORIE A COMUNEI BILED

IOAN ANDRAȘ

După definitivarea Cărții Funciare, în anul 1774, în comuna Biled, țăranul proprietar de pământ care din diverse motive nu era în stare să-și plătească impozitele și cotele către stat, i se lua pământul care se dădea altui proprietar, cu obligația ca noul proprietar de pământ să preia și toate datoriile pe care le-a avut fostul proprietar.

Situațiile neplăcute pentru țăran, mai grele decât cotele și impozitele, erau zilele de prestație, adică zilele de muncă neplătite pe care le efectua în folosul comunei și al stăpânului domeniului.

Țăranii aveau obligația să presteze 62, respectiv 35 de zile de robotă, și cu suprafața de pământ ce o deținea raportată.

*

În localitatea Biled, spațiul locativ a devenit o mare problemă din anul 1794, an în care inginerul Ernest Polak a primit misiunea de a împărți rezerva de teren a localității, în 102 parcele care au fost date în arendă țăranilor.

*

După Revoluția din 1948, țăranii din Biled au devenit, cu drepturi depline, proprietari ai pământului, având dreptul să-l lase moștenire sau să-l vândă. Din acea perioadă nu s-a mai păstrat sistemul de „rotație” al terenurilor cultivate și a celor lăsate un an pârlog sau cum i se mai spunea „an de odihnă”. Ecoul Revoluției de la Paris, din 22 februarie, s-a făcut auzit la 13 martie la Viena și tot atunci la Pesta.

Situația bănașenilor și chiar a crișenilor și maramureșenilor s-a deosebit întrucâtva de cea a unei bune părți din Transilvania istorică, datorită faptului că revoluția era ceva mai avansată în această parte de vest, în care Eftimie Murgu a fost conducătorul.

*

Din scrisoarea adresată de administratorul Michaly Fuks unei contese, reiese că Biled a fost obligat să plătească 10.000 de guldeni și 150 de recruți pentru armata imperială.

Sub comanda lui Haynau, armata imperială a atacat Ungaria revoluționară. Lupte sângeroase s-au dat la Biled, unde au căzut victime următoarele persoane: Backes Maria - în vârstă de 18 ani, Mayer Katharina - de 36 de ani, Müller Johann - de 33 de ani și Haupt Barbara - de 22 de ani. Din armata imperială și-au pierdut viața patru biledeni.

NE-AȚI ÎNTREBAT, VĂ RĂSPUNDEM...

Doamna Maria Niculescu din Biled ne întreabă: „Este adevărat că vor fi plătite zile libere pentru părinții care stau acasă cu copiii când sunt închise școlile?”

Da, recent a fost depus în Parlament un proiect, prin care unul dintre părinți beneficiază de zile libere pentru a sta acasă cu copiii de până la 12 ani când școlile sunt închise temporar de autorități. Propunerea vizează atât angajații de la stat, cât și pe aceia din mediul privat.

Propunerea acordă dreptul unuia dintre părinți de a sta acasă cu copilul, dacă acesta are vârsta de până în 12 ani sau dacă este încadrat în categoria persoanelor cu dizabilități.

În situația familiilor monoparentale, zilele libere se acordă părintelui care este și tutorele legal al copilului, după cu se arată în expunerea de motive a proiectului depus la Camera Deputaților.

Indemnizația pentru fiecare zi liberă se va plăti din capitolul aferent cheltuielilor de personal din bugetul de venituri și cheltuieli al angajatorului și este egală cu salariul corespunzător al unei zile lucrătoare.

ESTE BINE SĂ ȘTIȚI!

Cetățenii comunei Biled nu au fost taxați suplimentar, până în data de 31 martie, pentru colectarea și transportul deșeurilor vegetale, cheltuielile respective fiind suportate din bugetul local. De la începutul acestei luni, ridicarea deșeurilor vegetale se va face contra cost.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Deta

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Ne deplasăm, ca de fiecare dată, cu multă curiozitate în orașul Deta, pe care îl cunoaștem deja ca unul dintre cele mai frumoase din apropierea Timișoarei. Progresul său e rapid în ultimii ani și dorim să aflăm care sunt surprizele ce ne așteaptă pe viitor.

Bună ziua, domnule primar Petru Roman! Ne aflăm din nou în orașul Deta, acum, în prag de primăvară și, îl vedem din ce în ce mai aspectuos! Avem șosele noi, două sensuri giratorii bine îngrijite, pavaje noi, parcări și semafoare ce coordonează traficul! Ați reușit să creați un oraș modern.

► Mă bucur că rezultatul muncii noastre începe să fie vizibil. Am făcut eforturi în toți acești ani pentru a dezvolta comunitatea în care trăim. Am căutat să răspundem cât mai bine cererilor și așteptărilor locuitorilor, dar, în același timp, am fost nevoiți să ținem cont și de anumite constrângeri și priorități. Sigur, constrângerea de care ne-am lovit cel mai des a fost legată de bani. Ne-am bazat, în principal, pe bugetul local, dar în permanență am căutat soluții alternative de finanțare. Nu am neglijat nicio sursă de bani indiferent că a fost vorba de fonduri județene, guvernamentale sau europene. Am scris proiecte și am avut tot timpul în vedere tendințele de dezvoltare ale orașului. Experiența ne-a învățat zi de zi să gestionăm eficient banii și rezultatele încep să fie vizibile. Am făcut investiții serioase în partea de infrastructură. Aici aș aminti de proiectul de apă-canal derulat împreună cu Aquatim, care a însemnat investiții importante în rețelele edilitare din oraș. Am investit mult și în zona de infrastructură rutieră, am asfaltat străzi, am montat semafoare, am reparat trotuare, am făcut locuri noi de parcare și am făcut șanțuri pluviale. Am lucrat la Ștrandul Termal, am acoperit piscinele, am pus la punct un sistem de ventilație și am construit căsuțele de camping. Poate pare greu de crezut, dar avem timișeni din tot județul care preferă să vină la ștrandul nostru și nu mai merg în Ungaria. Alte două investiții de care beneficiază și locuitorii din împrejurimi, nu doar cei din Deta, sunt forajul de apă din incinta spitalului și construcția Pieței Agroalimentare aflată acum în faza de licitație pentru etapa a doua de construcție. Nu în ultimul rând, aș menționa blocurile ANL din Deta. Am finalizat un bloc de 16 apartamente pentru cadre medicale și acum urmează să înce-

Sunt sigur că Deta va deveni un adevărat pol al dezvoltării în regiune

Petru ROMAN - Primar al orașului Deta

primăvară?

► Urmărim cu atenție, în primul rând, ducerea la bun sfârșit a proiectelor demarate. Realizarea unei investiții nu se limitează la scrierea proiectului și depunerea acestuia. Odată cu aprobarea și obținerea finanțării apar și problemele grele, dar noi le cunoaștem și știm să le gestionăm. Suntem în faza semnării contractelor de finanțare pe POPR pentru anveloparea a patru blocuri în zona Elena Ghenescu, pentru modernizarea străzilor Mihai Viteazul și Revoluției. Lucrările la faza a doua de modernizare a Pieței Agroalimentare este în etapa de licitație și începem lucrările de modernizare la grădiniță. Avem și un proiect nou, care va fi finanțat în cadrul programului de cooperare tranzfrontalieră România-Serbia. Împreună cu localitatea Csoka vom organiza cursuri pentru specializarea celor care lucrează la distanță. Un alt proiect pe care vreau să îl menționez și la care țin foarte mult este construcția Casei de Cultură din parcul orașului. Se mai lucrează la drumul de acces de la Parcul Industrial și la drumul care duce la Cimitirul din Opațița.

Nu vom neglija lucrările de reparații și întreținere la drumuri și trotuare. Aceste proiecte sunt o prioritate pentru mine și pentru echipa de consilieri tocmai pentru că vin de la cetățeni. Locuitorii orașului nostru sunt cei care își doresc realizarea acestor obiective.

Eu consider că Deta este pe un drum bun. Are toate condițiile asigurate pentru a se dezvolta armonios. În perioada de când sunt primar al orașului, m-am gândit în permanență că tot ce fac să aibă bataie lungă și să contribuie la dezvoltarea orașului. Nu m-am limitat la reparații și la lucrări imediate, ci, de fiecare dată, am investit în proiecte pentru viitor și pentru dezvoltare. Așa că sunt sigur că Deta va deveni un adevărat pol al dezvoltării în regiune și va atarge în continuare atât investitori, cât și oameni destoinici. Eu cred că suntem deja un model pentru comunitățile din jurul nostru și nu numai, dar vreau să mergem mai departe, să mergem oriunde în lume cu fruntea sus, să spunem că suntem locuitori ai orașului Deta și să ne mândrim cu acest lucru. Putem ajunge la acest deziderat doar împreună, administrație și cetățeni. Nu putem funcționa separat și, mai ales, nu putem obține rezultate dacă mergem în direcții diferite. Oamenii au avut încredere în mine și sunt convins că împreună cu ei vom face din Deta orașul de care să fim cu toții mândri.

Dialog realizat de
prof. ANCA LUMINIȚA EFTENIE

pă lucrările la un bloc ANL de 32 de apartamente pentru tineri. În acea zonă a apărut practic un cartier nou, cu peste 100 de apartamente în blocuri și, cei care nu au mai fost în ultimii ani prin Deta, vor recunoaște cu greu împrejurimile. Am creat condițiile de infrastructură pentru construirea de blocuri, dar și de case în acea parte de oraș. Am mai avut investiții importante la școli și grădinițe și, nu în ultimul rând, am sprijinit bisericile din oraș. Nu aș încheia fără să menționez sprijinul pe care l-am acordat culturii din oraș prin intermediul Casei de Cultură, o instituție care se dezvoltă tot mai frumos de la an la an și care ne aduce multe motive de bucurie.

Fiecare anotimp nou aduce noi provocări, noi nevoi care își caută răspuns. Oamenii spun că v-ați implicat activ în rezolvarea crizei gazului din iarna trecută și ați reușit să mențineți standardele de viață din Deta la un nivel înalt.

► Am decis să ne implicăm în problema furnizării gazelor naturale după ce foarte mulți dintre locuitorii orașului s-au plâns la Primărie de tot mai multe întreruperi la rețeaua de gaz. Chiar dacă nu suntem implicați în niciun fel în această problemă, am considerat că este de datoria noastră să ajutăm în soluționarea sau în clarificarea acestei situații extrem de grave, mai ales că au fost afectate școlile și spitalul. Am trimis o serie de adrese oficiale către firmele responsabile, dar și către Protecția Consumatorului, am intervenit la Consiliul Județean, la Prefectură și la Ministerul Energiei. Din fericire s-au găsit și soluții și s-a hotărât obligativitatea OMV Petrom de a licenția conducta de gaz pentru ca, mai apoi, să o predea celor de la TransGaz, toate demersurile urmând a fi desfășurate fără întreruperea livrării furnizării de gaze în zona Deta. În paralel, Consiliul Județean Timiș și primăriile din zona Deta vor dezvolta infrastructura pentru a construi o nouă conductă de gaz care o va înlocui pe cea de la Foeni. Acum a apărut o problemă legată de colectarea deșeurilor menajere. Din nou, suntem în situația de ne implica într-o problemă care nu ține direct de atribuțiile administrației locale, dar nu putem niciodată să asistăm nepăsători la acest tip de probleme. Din păcate se mai întâmplă și astfel de accidente care ne dau bătăi de cap, dar preocuparea noastră de zi cu zi este tocmai creșterea calității vieții în oraș și toate demersurile pe care le facem, toate investițiile și lucrările au ca finalitate acest obiectiv.

Care sunt planurile dumneavoastră de viitor? La ce proiecte noi să ne așteptăm în această frumoasă

FESTIVALUL - CONCURS „LADA CU ZESTRE” - ÎN DETA

Centrul Cultural al orașului Deta a participat, în acest an, la Festivalul-Concurs „Lada cu Zestre”, ediția a XIII-a, în calitate de centru zonal. Această competiție-spectacol se desfășoară pe două categorii: Laureați (unde se înscrie și orașul Deta împreună cu Sănnicolau Mare) și Zestrea Timișului (ce cuprinde Dudeștii Vechi, Peciu Nou, Variaș, Tomești, Nițhidorf). Desfășurându-se pe mai multe secțiuni (coregrafie, muzical, poezie dialectală, teatru popular, expoziții, colecții, respectiv

gastronomie), evenimentul a beneficiat de participarea tuturor formațiilor artistice aflate sub egida instituției noastre. Spre încântarea publicului, și-au dat concursul șase dintre etniile prezente în orașul Deta (români, maghiari, germani, romi, bulgari și sârbi) cu diverse cântece, dansuri, preparate culinare, recitare în grai și scenete. Atmosfera a fost una de sărbătoare, încărcată de multă voie bună și dinamism.

Directorul Centrului Cultural Deta,
Ovidiu IVANCEA

PAGINĂ REALIZATĂ DE PROF. ANCA LUMINIȚA EFTENIE

Foaia de Topolovățu Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

ÎN TREIZECI DE ANI, UN ASEMENEA PROIECT NU S-A DESFĂȘURAT ÎN COMUNA NOASTRĂ

Ovidiu DOȚA, PRIMAR AL COMUNEI TOPOLOVĂȚU MARE

Splendidă a fost acea zi de 16 martie 2019, zi în care primarul comunei Topolovățu Mare a hotărât să reînvie miturile înalte și verzi ale câmpiei din pusta Banatului plantând mii, da, da, ați citit bine, mii, zeci de mii de puieți, de copăcei de felurite neamuri, pe pământul comunei sale. Peste 1500 de voluntari, prin proiectul numit „Plantăm! Îngrijim! Împădurim”, proiect finanțat de Flex Foundation, și-au dat întâlnire la Cralovăț, satul din apropierea dealurilor ce duc spre marginea depărtării, pentru a sădi pe 5 ha, 25.000 de puieți forestieri. A fost o zi în care am văzut câmpia bucurându-se de un viitor înalt. A fost o zi în care râsul și veselia m-au convins că, uneori, sufletul omului dobândește limpezimea apei, și atunci, am exclamat: ce frumoase fântâni, ce iubire de oameni! Alături de tinerii voluntari, domnul profesor Ovidiu Doța, edilul așezării, reîntinerea cu fiecare copăcel plantat. Când ziua intra sub pecetea tainei și oamenii tineri se apropiau de margini de drum, l-am întrebat:

Domnule primar, cum s-a întâmplat ca o astfel de zi să devină realitate într-o țară în care plămâni pământului se taie și ai oamenilor se îmbolnăvesc?

Ai dreptate, în ziua de azi mai mult se taie decât se plantează, ideea aceasta a reîmpăduririi a pornit de la un fost coleg, dascăl și el și director de școală, om care, alături de doamna sa, conduce această fundație la nivel județean. El mi-a făcut această propunere, mi-a propus acest proiect, pe care la rândul-mi, l-am acceptat fără nici un fel de rețineri. Și când spun asta, determinant a fost faptul că noi chiar am avut și avem probleme legate de alunecările de teren din zona Cralovățului, sat aparținător de comuna noastră.

Vă aflați la cea de a doua ediție, ca să mă exprim astfel, legată de împădurirea acestei zone.

Da, și totul a fost sponsorizat de firme cărora le mulțumesc și prin intermediul jurnalului interregional „Banatul”.

În ce a constat, totuși, efortul comunei?

Munca noastră s-a limitat, dacă pot spune așa, la curățarea terenului, la pregătirea lui pentru plantarea puieților, și bineînțeles, la împrejmuirea terenului.

În anul care a trecut, câți pomișori au fost plantați?

Anul trecut am plantat în satul reședință de co-

mună 5200 de puieți.

Și în acest an 25.000!

Da, și mai avem într-un spațiu special amenajat, 3.000 de bucăți, pentru completare în perioada de toamnă. Dar atunci va fi o acțiune susținută de elevii școlii noastre.

Puieți de stejar?

Nu numai, am plantat și cer și nuc canadian și cireș.

Veți continua această acțiune?

Cu siguranță, așteptăm primăvara, și tot în zona Cralovățului, acolo unde încă este necesară această acțiune.

Domnule primar, până la venirea dumneavoastră în fruntea administrației din comuna Topolovățu Mare, s-au mai plantat copaci?

Nu, din păcate. În treizeci de ani, un asemenea proiect nu s-a desfășurat în comuna noastră.

Domnule primar, faptele frumoase, atrag fapte frumoase...

Ai dreptate, am discutat cu acest prilej și un un alt aspect, care mă bucură, e vorba de dorința acestei fundații de a realiza în comuna noastră construcția unei tabere ecologice, în aceeași zonă, pe o suprafață de 2500 de m². Aici, elevi din toată zona Banatului vor putea înțelege mai bine menirea activităților ecologice.

Foaia de Victor Vlad Delamarina

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Doresc tuturor locuitorilor comunei mele, ca Hristos Cel înviat să le dăruiască sănătate și pace

Ioan Cristian CARDAȘ - Primar al comunei Victor Vlad Delamarina

Aprilie este luna în care, venind spre comuna Victor Vlad Delamarina, dinspre Banatul de munte, vezi cum copacii după ce ajung pe vârful dealurilor, se pregătesc să-și desfășoare, larg și victorios, ramurile. Sclipiri de argint și de aur; deasupra lor la ceasul amiezii. Tot admirând, pe negândite, am ajuns chiar în fața primăriei unde întâlnindu-l pe domnul primar, am consemnat dialogul de mai jos:

Domnule primar, știu că este greu, foarte greu, nu atât de pregătit documentația pentru accesarea fondurilor, de orice fel ar fi ele, cât de străpungere a hățișului birocratic, totuși aș dori să aflu dacă veți continua cu aceeași ambiție atragerea de fonduri europene.

► Mă voi zbate pentru atragerea de fonduri indiferent de unde ar fi ele, căci de oriunde le-am obține, sunt binevenite. Dar, deocamdată, nu mai sunt măsuri de accesat pentru obținerea de

fonduri, europene vorbesc, dar dacă ele vor apărea, cu siguranță ne vom pregăti documentația necesară. Dar deocamdată, măsurile care ne interesează pe noi, nu sunt.

Dar, ce măsuri v-ar interesa?

► În primul rând, cele legate de infrastructură. Până la apariția acelor puncte de interes pentru dumneavoastră, pe linie europeană, cu ce fonduri vă îndepliniți obiectivele?

► În primul rând, ne sprijinim pe fondurile guvernamentale, în cea mai mare parte, și pe cele obținute la bugetul local.

Ce vă mâhnește, ce vă supără în drumul dumneavoastră spre obținerea acestor fonduri?

► Ce mă supără de-a dreptul, este faptul că, uneori, ba chiar deseori, și asta le spun și consătenilor mei, gânul meu se îndreaptă către omul simplu.

De ce?

► Draga mea, dacă eu care reprezint o instituție a statului român, întâmpin atâtea porți greu de deschis pentru obținerea unor fonduri, atunci omul simplu, care își reprezintă propriile sale interese economice, cum reușește el să

obțină sprijinul promis de lege? E terminat de la începutul solicitării.

Domnule primar, încotro se îndreaptă țara asta?

► Dă-mi voie să-ți răspund la această întrebare, cu vorbele Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, pe care, iată, le păstrez însemnate în agenda mea. Spune Înaltpreasfințitul Părinte: „Omul se naște o singură dată, o țară de mai multe ori. O țară se naște prin fiii săi. De nu vom asculta glasul Evangheliei lui Hristos, vom rămâne un popor nenăscut și o țară care se stinge. În ultimii ani putem vorbi de un popor nenăscut și o țară nenăscută. De câte ori a murit această țară în ultimele trei decenii?! Să-L rugăm pe Dumnezeu să ne ajute.”

Azi, când stăm de vorbă și multe din prioritățile pe care vi le-ați propus au fost îndeplinite, satul, comuna întregă se pregătește de sărbătoare.

► Da, se vede cu ochiul liber cum oamenii comunei, consătenii mei, au început curățenia de primăvară, așteptând cu bucurie sărbătoarea Sfințelor Paști, prilej cu care, doresc tuturor locuitorilor comunei mele, ca Hristos Cel Înviat să le dăruiască sănătate și pace.

Rubrica școlii

NU VA MAI EXISTA CLASA PREGĂTITOARE

pregătitoare. Asta pentru că în mentalul colectiv a intrat din păcate cu clasa zero. Ceea ce este total greșit, cum să fie un copil clasa zero?”, a motivat doamna ministru Andronescu propunerea de redenumire a clasei pregătitoare.

Schema prezentată ca propunere de ministru Educației arată că nu va mai exista o clasă pregătitoare, ci elevii intră direct, de la grădiniță, în clasa întâi, la vârsta de 6 ani.

Clasele din ciclul primar clasic vor fi I-III, urmând ca la clasa a IV-a elevii să aibă în continuare învățător, dar și profesori.

Structura sistemului de învățământ va fi modificată, potrivit propunerii făcute de ministru educației Ecaterina Andronescu. Prima schimbare va fi redenumirea clasei pregătitoare. Aceasta se va numi „clasa întâi”.

„Clasa întâi este aici ceea ce este azi clasa

VESTE BUNĂ

ÎNCĂ O ZI LIBERĂ

Veste bună pentru angajații care lucrează la stat, în contextul în care vor beneficia de o nouă zi liberă în 2019. Este vorba despre data de 30 aprilie, care pică într-o zi de marți. Cei care lucrează în instituții publice vor sta acasă și în această zi, ca urmare a deciziei adoptate de Guvern:

„Guvernul a stabilit că data de 30 aprilie 2019 să fie zi liberă pentru salariații din sectorul bugetar, potrivit unei hotărâri aprobate astăzi, având în vedere că miercuri, 1 mai, este zi liberă nelucrătoare conform Codului Muncii. Măsura este adoptată și pentru recuperarea capacității de muncă a angajaților, dar și pentru stimularea turismului. Prevederile actului normativ nu se aplică în locurile de muncă în care activitatea nu poate fi întreruptă”, anunță Ministerul Muncii, printr-un comunicat de presă.

Pentru a recupera această zi, bugetarii vor sta peste programul de lucru obișnuit.

Rubrica medicului de familie

CU CE SĂ ÎNLOCUIEȘTI CARTOFII PRĂJIȚI CA SĂ MĂNÂNCI MAI SĂNĂTOS, ÎNSĂ LA FEL DE GUSTOS

Cartofii prăjiți sunt foarte ușor de preparat, însă au multe calorii. Problema nu stă neaparat în cartofi, ci în modul lor de preparare. O alternativă mai sănătoasă este să îi prepari la cuptor. Însă dacă vrei să te bucuri de același gust delicios al cartofilor prăjiți, înlocuiește-i cu cartofi dulci. Cartofii dulci conțin vitaminele A, B6 și B5.

Persoanele care obișnuiesc să mănânce de mai mult de trei-patru ori pe săptămână cartofi riscă să sufere de hipertensiune arterială. Specialiștii au ajuns la concluzia că voluntarii care mâncau de câteva ori pe săptămână cartofi, indiferent de felul în care erau preparați, aveau un risc cu 11% mai ridicat de a suferi de hipertensiune arterială, spre deosebire de cei care nu obișnuiau să consume atât de des acest aliment.

NOUȚĂȚI PENTRU COMUNA NOASTRĂ

La sfârșitul lunii trecute, ministru Fondurilor Europene, doamna Rovana Plumb, a semnat contractul de finanțare pentru proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Timiș.

Cu o valoare de 179.999.699 euro, acesta este cel mai amplu proiect finanțat din fonduri europene în județul Timiș.

Dintre localități beneficiare ale acestui proiect face parte și comuna Victor Vlad Delamarina. Cu acest prilej, doamna ministru a declarat: „Suntem astăzi la Timișoara pentru un proiect care arată că autoritățile locale au înțeles nevoile cetățenilor, răspunzând pe măsură pentru creșterea calității vieții lor. Finanțarea europeană asigurată de colegii mei de la POIM, pe care îi felicit pentru munca lor, facilitează, practic, accesul la apă potabilă pentru 379.135 locuitori. Timișorenii vor beneficia de o mai bună alimentare cu apă și de acces la servicii de canalizare datorită banilor europeni”.

Prin acest proiect, autoritățile locale vor asigura, totodată, conformarea cu prevederile Directivei 98/83/CE în ceea ce privește calitatea apei prin extinderea/reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă în localitățile din județ, precum și conformarea cu prevederile Directivei 91/271/CEE prin îmbunătățirea colectării și epurării apelor uzate din aglomerările mai mari de 2.000 locuitori echivalenți.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Vermeș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Vermeșul are un primar pe care și l-ar dori multe localități

Crenguța RADOSAV

„Balul portului popular, ediția IV-a”, organizat în comuna Vermeș, mi-a prilejuit atât întâlnirea cu respectul pentru tradiție și autenticitate, atât de bine înrădăcinat în comuna Vermeș, cât și aceea cu oaspeți dragi acestei frumoase comune cărășene. Una din personalitățile prezente la această sărbătoare a fost și jurnalista Crenguța Radosav, nimeni alta decât soția domnului Dan Radosav, directorul Muzeului Satului Bănățean din Timișoara. Despre această doamnă, colegul meu Vasile Todî, mi-a spus în șoaptă: Este atât de frumoasă încât cu frumusețea ei, poate îmblânzi orice mânie. Și mai are această doamnă, doi ochi, ca două panseluțe catifelate.” Oare de ce în șoaptă? N-am mai așteptat răspunsul, grăbindu-mă spre viitorul meu interlocutor.

Doamnă, nu mă așteptam să vă întâlnesc la Vermeș, cunoscându-vă programul extrem de încărcat.

▶ Vermeșul, draga mea, reprezintă o așezare de suflet pentru soțul meu și, desigur, pentru mine.

Privit cu un ochi critic, cum vă pare Vermeșul?

▶ Nu pot avea o privire critică pentru această comună cu oameni harnici și buni gospodari, care au știut să aleagă în fruntea lor un primar pe care și l-ar dori multe localități. Cu fiecare trecere a mea prin comună, găsesc Vermeșul tot mai frumos. Apoi, să nu uităm personalitățile care s-au născut, au crescut și s-au format aici și, care, iată, fac cinste consătenilor lor.

Ce vi se pare demn de evidențiat în această comună, ceva ce aparține lor, vermeșenilor?

▶ Capacitatea rară de a păstra sănătatea sufletească a așezării lor, inocența și frumusețea ei. Într-o societate confuză în care lipsesc reperatele morale, iar axul valoric este perturbat, în Vermeș omul se clarifică, se limpezește. La Vermeș se poate vorbi de ceea ce cineva numea supraviețuire prin frumusețe morală.

Întâlnirea de astăzi?

▶ O întâlnire a sufletului, a părții artistice a sufletului. Am văzut astăzi oameni de diferite vârste purtând cu mândrie portul strămoșesc, cum rar am văzut în alte locuri. Îi felicit pe toți, dar cu precădere pe părinții care au procurat și pentru prichindei portul popular.

Doamnă, dacă tot ați amintit de prichindei, am

remarcat la această întâlnire a sufletului bănățean, foarte mulți părinți ținând de mână un singur copil.

▶ Da știu unde vrei să „bați”, acestei probleme a moștenitorului unic, îi poți găsi rezolvarea la Adam Müller-Guttenbrunn, care vorbind în romanul său „Sunetul clopotelor”, despre opțiunea bănățenilor de a avea un singur copil, spune: „Orice fărâmițare a averii în părți prea multe sau prea mici putea să constituie un pericol pentru perpetuarea familiei și nu puține au fost gospodăriile care au sărăcit din cauza că au fost binecuvântate cu prea mulți copii.” În imperiul dualist nu existau legi care să protejeze statutul țaranului, pământul fiind transmisibil. Orice țaran putea face ce vrea, el fiind stăpânul absolut al averii sale. De pildă, șvabii veniți din Germania, nu îl puneau pe fiul cel mare, ci pe cel mai mic, moștenitor al gospodăriei, pentru ca tatăl să nu domnească așa de mult, făcând pe stăpânul.

Doamnă, tradiția poate împovăra?

▶ Bună întrebare, da, tradiția poate împovăra, precum și adevărul împovărează, în măsura în care ai fost îndoctrinat.

Dialog CONSEMnat de
ROXANA FURDEAN

NE-AM INTERESAT PENTRU DUMNEAVOASTRĂ

S-A STABILIT PERIOADA DE OBTINERE A VIZEI PENTRU RENTA VIAGERĂ AFERENTĂ ANULUI 2019

Agencia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură ne-a informat că pentru obținerea vizei aferente anului 2018, rentierii agricoli se mai pot prezenta începând cu 01 martie și până la data de 31 august 2019, personal ori prin mandatar/ curator/ tutore, la oricare Centru județean al APIA, respectiv al Municipiului București, cu următoarele documente, în original: carnetul de rentier agricol; actul de identitate al solicitantului; decizia de la comisia de expertiză medicală – pentru solicitanții pensionați pe caz de boală gradele I și II; procură notarială autenticată/ curatelă/ hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, din care să reiasă că solicitantul este tutore legal al rentierului agricol; contractul/ contractele de arendare; extras de cont pe numele rentierului agricol; declarația pentru obținerea vizei anuale, conform modelului din Anexa la Normele metodologice de aplicare a prevederilor „titlului XI Renta viageră agricolă”.

Plata rentei viagere agricole, conform prevederilor art. 6 alin. 1 și alin. 2, din Legea 247/2005 Titlul XI, se efectuează într-o singură rată anuală, până la data de 30 noiembrie a anului următor celui pentru care aceasta este datorată.

Sfatul bisericii

împreună și preamăresc pe Dumnezeu.
Deci să lepădam, după cum ne povățuiește Pă-

rintele Cleopa de venerată amintire, din casele și inimile noastre toată răutatea, toată întristarea și păcatul și să primim cu bucurie pe Hristos Cel Înviat. Să ne închinăm Crucii pe care S-a răstignit Hristos. Să sărutăm mormântul din care a înviat Domnul. Să urmăim cu credință și nădejde pe Mântuitorul nostru, împreună cu Maica Domnului, cu Apostolii, cu toți sfinții, cu părinții și înaintașii noștri. Să ne sărutăm duhovnicește frate cu frate, să ne împăcăm, să ne iubim unii pe alții, căci astăzi am dobândit iertarea și mântuirea prin Înviere. Ni-

MULTUMESC DOAMNEI PROF. ANDREIA TEACĂ, PENTRU SPRIJINUL ACORDAT ÎN REALIZAREA ACESTEI PAGINI - ROXANA FURDEAN

POȘTA REDACȚIEI

NE-AȚI ÎNTREBAT, VĂ RĂSPUNDEM

Domnul Lighezan Petre din comuna Vermeș ne întreabă dacă au apărut noutăți în sprijinul crescătorilor de animale și cum vor fi oferite ele? Avem domnule Lichezan pentru dumneavoastră, și nu numai, o veste bună, și anume că, în data de 19 martie 2019 Guvernul a aprobat Hotărârea pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1179/2014 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat în sectorul creșterii animalelor.

Astfel, prezentul act normativ stabilește valoarea totală maximă a ajutorului de stat în sectorul creșterii animalelor pentru anul 2019, de 72.075.000 lei, din care 34.525.000 lei pentru speciile taurine, bubaline, porcine și ecvine, respectiv 37.550.000 lei pentru speciile ovine și caprine, iar aceasta se asigură de la bugetul de stat, prin Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Ajutoarele sunt furnizate sub formă de servicii subvenționate microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii, respectiv, întreprinderilor individuale și familiale, persoanelor fizice autorizate, persoanelor fizice care dețin certificat de producător ori atestat de producător, după caz, precum și persoanelor juridice care își desfășoară activitatea în domeniul producției de produse agricole.

Cererile de plată a ajutorului de stat pentru serviciile de întocmire și menținere a registrului genealogic al rasei, precum și pentru serviciile de determinare a calității genetice a raselor de animale, completate de către solicitanții prestatori ai serviciilor, se depun lunar ori trimestrial, conform opțiunii menționate în cererea inițială, în termen de 20 de zile lucrătoare următoare încheierii lunii sau trimestrului pentru care se solicită ajutorul de stat.

NIMENI SĂ NU FIE TRIST

PREOT ROMULUS FRANCESCU

meni să nu fie trist, nimeni să nu-și piardă credința și nădejdea în neșazurile vieții, căci Hristos Cel Înviat este cu noi. Îl purtăm în noi și rămâne în veci cu noi, de vom rămâne în dragostea Lui și-I vom păzi poruncile.

Cu această credință dătătoare de viață, care ne dă putere și biruință, să cântăm împreună cântarea Învierii: „Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le”. Amin.

Hristos a înviat!

Foaia de Coșteiu

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Doamna prof. Liliana Carebia a reușit să revigoreze activitatea folclorică și cultural-artistică în comuna Coșteiu

Prof. Ioan Fenchea

Primăvară și în drumul meu spre Coșteiu, zăresc în curțile oamenilor cei dintâi pomi înfloriți, flori ce vestesc fructele-abecedare. În curând va veni vara și pe fânețele de la marginea satelor, stelele din metalul din coasă vor scăpăra din nou. Voi continua

dialogul meu cu cunoscutul și respectatul dascăl al comunei Coșteiu, domnul profesor Fenchea, o monografie vie a acestei așezări de fală a pusti bănățene.

Domnule profesor, cu ce evenimente culturale se poate mândri Coșteiu într-un an?

► Trebuie să spun că sunt ceva ani de când nu mai sunt activ la școala din comună și nu prea mai sunt în mijlocul evenimentelor culturale. De fiecare dată am participat însă la manifestările organizate la căminul cultural. Am admirat și admir munca și dăruirea doamnei profesor Liliana Carebia, care a reușit să revigoreze activitatea folclorică și cultural-artistică în comuna Coșteiu

și a descoperit mulți copii și tineri talentați.

Da, recent am văzut-o cum și-a îndrumat, la Nițhidorf, cu multă atenție și migală artistică tinerii artiști.

► Doamna profesor Lili Carebia organizează o multitudine de manifestări culturale cu o largă participare. Mă gândesc la „Ruga Coșteiană”, „Lada cu zestre” sau la „Zilele comunei Coșteiu”, dar și la multe altele foarte îndrăgite de locuitorii comunei.

Credeți că autoritățile județene din Timiș trebuie să ofere o atenție mai mare culturii și tradițiilor?

► În ultima vreme a luat o mare amploare folclorul concretizat în spectacole de dansuri și cântece. Parcă nu e suficient. Trebuie abordate și alte activități culturale care să implice persoane din diferite categorii sociale, de vârstă, religie sau etnie. De exemplu, tinerii nu cunosc istoricul locurilor în care trăiesc. De aceea cei avizați și pasionați ar trebui să se implice în realizarea unor monografii. Materiale există deja. Trebuie doar adunate și selectate. Coșteiu și localitățile din jur au povești și legende minunate. Au tradiții și obiceiuri din vechime. Scoase la iveală ar putea con-

tribui la cultivarea patriotismului local. Activitățile culturale de amploare și de calitate sunt necesare, dar susținute și financiar. Cu siguranță că dacă s-ar întocmi proiecte și s-ar solicita fonduri de la autoritățile județene care se ocupă cu domeniul cultural, s-ar putea realiza lucruri frumoase. Trebuie doar oamenii potriviți pentru asta.

La ce proiecte lucrează domnul Ioan Fenchea în această perioadă?

► Sunt pensionar de vreo 10 ani. Pensia de profesor este adesea insuficientă pentru traiul de zi cu zi, așa că unele dintre proiectele mele sunt canalizate către agricultură. Fac asta și pentru că îmi place. De mic am învățat tainele pământului, alături de tata și de bunicul. O altă mare pasiune a mea moștenită tot de la ei este mecanica pe care o practic în gospodărie. Pe de altă parte, o descopăr cu satisfacție la copiii mei și la nepoțel. De asemenea, când timpul îmi permite, revizuiesc lucrări din tinerețe și le mai aduc completări spre satisfacția și plăcerea mea. Adun date despre legende locale și din satele vecine.

**A CONSEMNAȚ
GHEORGHE MIRON**

Rubrica bisericii

Noaptea Învierii

DAMIAN URECHE

*Bat clopotele lumii pe-ntinderile vaste
Din nou ni se anunță o primăvară grea.
Cel răstignit ne cheamă pe rana dintre coaste:
Veniți să luați lumină din suferința Mea.*

*Veniți să luați lumina iertării pe-ndelete,
Curând, curând, luați seama, am să vă judec Eu.
Voi, ce-ați lovit în Mine și-n cer cu-atâta sete,
Mai sunteți oare vrednici de bunul Dumnezeu?*

**De la trecerea în neființă a poetului, această poezie este recitată de către preotul satului Rugetu, sat unde s-a născut poetul, la slujba de Înviere.*

*Din rănile purtate azi dau în floare merii
Și bate toaca, bate în aer dureros,
Veniți să luați din mine lumina Învierii,
Cu moartea contra morții a-înviat Cristos.*

*Pe Fiul castității găsit-au să-l condamne,
Nu va uita Golgota pădurile de cruci,
Dar numai Tu, mărite și preslăvite Doamne,
Poți și pe zbiri pe calea cea bună să-i aduci.*

*Și toaca veșnic toacă păcatele pe toacă,
Se-adună cer din oameni cu cer din Dumnezeu,
Deci, adevăr zic vouă, am înviat chiar dacă
Pe-o cruce nevăzută mă răstigniți mereu.*

*Dar Eu din ura voastră Mi-am împletit iubirea,
Prea multe cruci pe seama grumazului damnat!
Iertându-vă potopul de răni și răstignirea,
Cu moartea contra morții Cristos a înviat!*

URME OLANDEZE LA COȘTEIU

Podul și CASA STĂVILAR

spre Timișoara sau Lugoj.

La ieșirea din comuna Coșteiu, imediat în apropierea podului modern, ce face posibil traficul auto pe D.N. 6, peste canalul Bega se află un adevărat monument de arhitectură și inginerie austro-ungară. Podul vechi sau „Podul Mariei Tereza”, cum mai este denumit de localnici, a fost construit în anul 1760 după un proiect al inginerului olandez Maximilian Fremaut, același care a proiectat și „Casa Stăvilar” din localitate, la cerea stăpânirii austriece.

Același tip de construcție boltită, realizată din cărămidă de foarte bună calitate, legată cu un mortar ce are în componență var nestins se găsește și în satul Tapia, iar locuitorii îl știu ca fiind „Podul Turcului”.

Cele două edificii apar pe hărțile primei ridicări topografice Iozefine din Banat, întocmite între anii 1769 - 1772.

Podul din Coșteiu are și câteva legende transmise din generație în generație, prin care se spune că tâlharii sau „lotrii” cum erau denumiți de oameni, cei așezați în afara legilor, cereau vamă celor ce treceau cu mărfuri

POȘTA REDACȚIEI

NE-AȚI ÎNTREBAT, VĂ RĂSPUNDEM

Un cititor al jurnalului nostru, din comuna Coșteiu, ne-a întrebat: ce riscă fermierii care nu respectă normele de eco-condiționalitate? Răspunsul nostru este că, în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului mediului, apelor și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind eco-condiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, cu modificările ulterioare, este interzisă arderea miștilor și a resturilor vegetale pe terenul arabil, precum și a vegetației pajiștilor permanente.

Obiectivul acestei condiții fiind menținerea materiei organice în sol și prevenirea poluării atmosferei, prin aplicarea măsurilor de gestionare minimă a miștilor și resturilor vegetale, precum și menținerea unui nivel minim de întreținere a solului prin protejarea pajiștilor permanente.

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

MESAJ DE PAȘTE

La mărita Sărbătoare a Învierii Domnului nostru Isus Hristos, primarul comunei Coșteiu, domnul Petru Carebia, împreună cu membrii Consiliului Local transmit tuturor locuitorilor comunei: „Sărbători binecuvântate și harul Domnului nostru Isus Hristos să fie cu voi cu toți!”

Foaia de Birchis

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Ultimii doi președinți ai țării au venit din rândul primarilor...

Ioan GUȚU - Primar al comunei Birchis

Peceți de primăvară pe fiecare copac în drumul meu prin păduri coborând spre Birchis. E vremea amiezii cu fluturi și fântâni cu cumpănă odihnind. Le voi păstra candoarea tot drumul până acasă. Undeva, departe la marginea unei poieni, un cerb uriaș, având

statura celui care a-nvins, strălucește în carnația de piatră. Ce locuri binecuvântate sunt cele ce duc spre malurile Mureșului...

«Asta este România de azi!», cu această replică am încheiat dialogul trecut, realizat cu dumneavoastră, domnule primar. O replică tristă, o replică plină de încărcătura regretului că în țara asta nu se mai poate schimba nimic. România de azi..., dar cea de ieri? Cum era România de ieri?

▶ Fată dragă, să știi că era, întrucâtva, diferită de cea de azi. Fără îndoială, cu multe părți rele, nu am nici un motiv să fiu un nostalgic al acelor ani în care neamul întreg a suferit, dar a existat o perioadă, în preajma anului 1968, după ce Nicolae Ceaușescu a condamnat invadarea Ceoslovaciei, în celebra „scenă a balconului”, când oamenii au simțit că în România se poate trăi. A fost perioada, nu-ți amintești că ești foarte tânără, când unii intelectuali și nu puțini, au intrat de bună voie în partid.

Părțile rele ale acelor ani mi le-au spus părinții.

▶ Le pot repeta și eu: frig, întuneric, frica de a vorbi, lipsa de medicamente și atâtea altele. Dar...

Dar...

▶ Dar, mai erau și câteva lucruri bune.

Cum ar fi?

▶ Dragă, pe vremea aia, legislația era clară și se aplica întocmai. Nu te jucai. Nici o asemănare cu ce este azi, când legislația spune că bugetul să fie elaborat până la 1 ianuarie și el nu este elaborat până în apropierea lunii aprilie!

Această problemă, atât de spinoasă, atât de dăunătoare colectivităților, la acea adunare a primarilor de la București, la care ați participat, ați ridicat-o spre cunoaștere, spre recunoaștere?

▶ Am ridicat-o, și nu numai eu. Au comentat-o un foarte mare număr de primari din cei 600 câți am fost prezenți la întâlnirea cu membrii guvernului.

Ce probleme, ce alte probleme s-au discutat acolo?

▶ S-au dezbătut probleme, s-au dezbătut atât în plen, cât și pe secțiuni, și am constatat că s-a luat act despre ceea ce s-a spus, despre doleanțele noastre, dar cum și când se vor rezolva, vom vedea în viitor.

La capătul unor astfel de întruniri cu ce rezolvări, ca să mă exprim astfel, se întorc conducătorii de administrații?

▶ De realizări concrete nu putem vorbi pentru că decizia nu este în mâna noastră. Înțelegând că lucrurile concrete se transpun prin măsuri legislative. Adică?

▶ Propunerile noastre trebuie analizate de către fiecare minister în parte, pentru că se ridică foarte multe propuneri la astfel de întruniri. La astfel de adunări, fiecare unitate administrativ-teritorială, ridică problemele cu care se confruntă. Probleme de interes general, dar extrem de importante pentru fiecare edil care le semnaleză. Urmând, ca

guvernul să le rețină și în funcție de asta ele să fie prezentate Parlamentului, ca astfel, prin acte normative ele să poată fi duse la bună rezolvare.

Și totuși, domnule primar, chiar fără buget vă dovediți un luptător, dovadă că în continuare vă urmăriți cu atenție proiectele pe care doriți să le finalizați.

▶ Le urmăresc și le voi duce la bun sfârșit, chiar dacă s-a întârziat cu întocmirea bugetului la nivel central, noi lucrăm cu fonduri pe care le avem la nivelul comunității, ne folosim și de fondurile Programului Național de Dezvoltare Locală, apoi am continuat să folosim sumele rămase de anul trecut, dar ne-a ținut, cum spuneam, pentru mult timp în loc lipsa bugetului. Noi, după cum știi, suntem controlați de Curtea de Conturi și legea 273 spune clar, că dacă nu există buget întocmit, se folosește bugetul de anul trecut pentru cheltuieli strict necesare.

Cum ar fi...

▶ Salariile, energia electrică și alte cheltuieli extrem de riguroso hotărâte. Nu putem propune în acest timp nici un program de achiziții publice, evident. Dar, știi ce mă surprinde, ba uneori, chiar mă amuză?

Nu.

▶ Faptul că în România de după 1989, ultimii doi președinți au venit din rândul primarilor. Și nu numai ei, chiar și prim ministri, vezi cazul lui Ciurbea, a lui Boc. Ori acest lucru mă surprinde și chiar mă intrigă, neînțelegând cum acești foști primari nu au acordat și nu acordă importanța cuvenită întocmirii la nivel guvernamental a bugetului.

INTERVIU REALIZAT DE
ROXANA FURDEAN

RĂSFIND CARTEA DE ISTORIE A COMUNEI NOASTRE

BLESTEMUL APELOR

AUREL VODICEAN

În anii ploioși, Mureșul își umfla cele două Moltărețe, fosta-i albie cândva, demult, întâlnindu-se cu văile și pâraiele ce coborau vertiginos de pe coastele împădurite ale satelor din partea opusă

Zărândului. Totul era o oglindă imensă de ape. Casele, acoperite cu trestie sau paie, erau părăsite în grabă de lumea îngrozită. Marea învâlmășeală de oameni și animale, încercarea de a mai salva ce se mai putea, urlatele câinilor, mugetul vacilor, creea un sinistru tablou de Apocalips.

Pe „Șuhai” sau „Sub Dâmp”, sinistrații își improvizau colibe și bordeie, până la retragerea apelor și potolirea stiiilor naturii dezlanțuite. Apoi... iar trudă și sudoare. Casele ieșite de sub ape trebuiau curățate, dacă mai aveai ce curăța. Multe erau dislocate, plutind aiurea peste țărini. Altele erau pur și simplu spulberate de loviturile viiturilor și ale copacilor plutitori.

Peste trista imaginie a satelor un zvon s-a răspândit binefăcător, ca o caldă adiere de încurajare și speranță, îndulcind puțin amarul din sufletele oamenilor. La Curtea Imperială de la Viena s-a discutat despre modernizarea Principatului, despre satele înșirate de-a lungul apelor, restaurarea Bisericii Ortodoxe, organizarea învățământului,

construirea de șosele și poduri pentru a lega localitățile cu pondere economică, favorizând schimburile de produse și mărfuri. Maria Tereza urmând să facă o vizită pe Valea Mureșului și toată lumea satelor avea pe buze aceeași întrebare: „Oare când va veni Împărăteasa?”

În acest timp, dealurile și țarina sunt acoperite de asimetrii geometrice. Petice de zăpadă, tot mai puține, contrastează cu verdele neclar al ierbii. Poienițele și-au pus salbe de brândușe și ghiocei, sub sărurul pătimaș al lui Mărțișor. Pomii își țin cu greu în frâu explozia tinerească a mugurilor. Soarele retează cu sabia razelor ultimii țurțuri ai streșinilor. Pe lângă pereți, tezaurul de diamante, cioburile de gheață, reflectă razele primăverii, topindu-se încet. Satele și-au descoperit de sub omăt basmalele acoperișurilor. Cremul ruginiu al trestiiilor și al paielor alternează cu roșul maroniu al țiglelor. Mai în jos, bătrânul Mureș scrâșnește din dinți, eliberându-se din corsetul de iarnă al gheturilor. Bălegarul din carele descărcate punctează cu negru ținuta sobră a holdelor. Sătenii își duc ultimele cantități de gunoi. Atunci când vânturile și grurile își congelau fața, cine se aventura peste țărini? Ei, oamenii nu se tem de ger. Îi doare sufletul de biete animale, crescute și îngrijite cu atâta afecțiune și sacrificii în toată sărăcia lor. Gospodarii din partea locului au un adevărat cult, îndeosebi pentru animalele de tracțiune. Muncesc doar în rând cu ele, rezolvându-și toate nevoile casei.

SFATUL MEDICULUI VETERINAR

RECOMANDĂRI PENTRU SEZONUL DE PRIMĂVARĂ

DR. VASILE VIȘĂOAN

Prințipalele acțiuni care se recomandă crescătorilor de animale în sezonul de primăvară sunt cele care țin de prevenție, știind că este mai ușor să prevenim apariția unor îmbolnăviri, decât să le tratăm.

În primul rând, deparazitarea internă și externă a tuturor animalelor din gospodărie este o acțiune importantă atât pentru animale, cât și pentru oameni. Orice animal parazitat are un răspuns imun necorespunzător în urma unei vaccinări. Bolile parazitare, chiar dacă nu produc întotdeauna mortalități, afectează negativ producțiile.

Acțiunea de deparazitare se face la toate animalele din gospodărie în același timp, de cel puțin 4 ori pe an, începând din primăvară, cu două săptămâni înainte de scoaterea animalelor la pășunat, cu următoarele produse: pentru cabaline și rumegătoare – suspensii orale sau soluțiile injectabile. Pentru porcine se recomandă comprimate și soluție injectabilă.

Gospodarii trebuie să cunoască faptul că primăvara, vaccinarea la animale este obligatorie pentru pseudopesta aviară și antrax. Vaccinarea se face la speciile de păsări receptive la virus (găini, curci, bibilici, fazani, prepelițe, porumbei).

PAGINĂ COORDONATĂ DE PROF. ADINA IGNAT

Foaia de Aquatim

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

AVEM CAPACITATEA TEHNICĂ, ECONOMICĂ ȘI MANAGERIALĂ DE A DUCE ACEST PROIECT

DR. ING. ILIE VLAICU, DIRECTOR GENERAL AQUATIM

Aquatim a marcat un moment important în 18 martie 2019, prin semnarea contractului de finanțare pentru proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Timiș, în perioada 2014-2020, proiect ce asigură investiții în valoare totală de 180 de milioane de

Euro, din care peste 135 de milioane sunt fonduri nerambursabile de la Uniunea Europeană. La semnarea a fost prezent și ministrul Fondurilor Europene, Rovana Plumb, care a declarat că Timișul este fruntaș în atragerea fondurilor europene.

Investițiile sunt destinate localităților cu peste 2.000 de locuitori, membre în Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Apă-Canal Timiș, pentru conformarea acestora la Directiva 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman. Cu bani europeni, Aquatim va realiza în județ 22 de stații de tratare a apei, 483 km de conducte de alimentare cu apă, 6 stații de epurare, 412 km de rețele de canalizare și un sistem SCADA regional, de monitorizare și control automat al proceselor de

la stațiile de tratare și epurare.

În Timișoara, se vor reabilita 38 km de rețele de apă, 16 km de rețele de canalizare, se va moderniza Stația de Tratare Bega și se va construi o linie de valorificare termică a nămolului provenit de la stațiile de epurare din zona de operare a proiectului. Lucrările se vor desfășura în perioada 2019-2023.

Co-finanțarea Aquatim în programul regional sus-menționat se ridică la 20,5 milioane euro, în timp ce 20,7 milioane euro sunt puse la dispoziție de la bugetul de stat și 3,2 milioane de la bugetul local. „Acest proiect vine ca o urmare a altor proiecte pe care noi le-am derulat de-a lungul timpului. Proiectul este dedicat perioadei 2014-2020, noi am început pregătirea proiectului în anul 2013, dar astfel de proiecte durează foarte mult timp, iar lucrările se vor desfășura până în anul 2023. Acest proiect înseamnă investiții în 81 de localități din județul Timiș, este vorba de 45 de UAT-uri. Așadar sunt investiții masive în tot județul Timiș. Înseamnă 13 uzine de apă nouă, uzine de apă reabilitate, șase stații de epurare. De asemenea, este vorba de vreo 482 de kilometri de rețea de apă, 412 kilometri de rețea de canalizare. Vom face un sistem SCADA, în care integrăm din punct de vedere tehnologic toate uzinele de apă și stațiile de epurare din județul Timiș. Acestea vor fi coordonate de la Timișoara (...) Este îmbucurător că Aquatim poate

să susțină acele 20 de milioane de euro cofinanțare, și indicatorii tehnico-economici ne permit să facem acest lucru. Se știe că 4 din 5 agenți economici nu sunt în stare să preia un împrumut, dar mai ales unul negarantat, așa cum sperăm noi să îl luăm. Avem capacitatea tehnică, economică și managerială de a duce acest proiect”, a precizat directorul general Aquatim, domnul Ilie Vlaicu.

Aquatim continuă, așadar, o tradiție a atragerii de fonduri nerambursabile pentru lucrări mari de modernizare a infrastructurii de apă, printre realizările precedente fiind proiectul ISPA, în valoare de peste 45 milioane de Euro și Programul Operațional Sectorial Mediu, în valoare totală de 118 milioane de Euro.

Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Timiș, în perioada 2014-2020 este finanțat din Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM). Acest program, al doilea ca mărime din UE și cel mai complex din România, pe această perioadă de programare, finanțează activități din următoarele sectoare: infrastructura de transport, protecția mediului, managementul riscurilor și adaptarea la schimbările climatice, energie și eficiență energetică, contribuind la Strategia Uniunii Europene pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

AQUATIM A DESCHIS LARG PORȚILE

CRENGUȚA RADOSAV

Primăvara pentru noi înseamnă, pe lângă bucuria firească a renașterii generale, fericirea de a-i avea alături, în câteva momente importante pentru industria apei, pe cei mai fideli prieteni, în revederi calde și speciale, deopotrivă emoționante.

Ziua Mondială a Apei, 22 martie, este un astfel de moment! Și de data aceasta, elevi, profesori, studenți, părinți, bunici, vecini, timișoreni și timișeni sosiți în număr impresionant la Ziua Porților Deschise, organizată de Aquatim la Stația de Tratare a Apei Bega, ne-au făcut să ne simțim mândri că lucrăm într-o companie care stărnește atâta interes, oferindu-ne... o companie de zile mari!

Peste 250 de vizitatori și-au făcut intrarea pe porțile uzinei de apă, împărțiți în grupuri... rezonabile pentru aquaghizii care au avut o zi grea, dar captivantă. Angajații STA Bega au mers în tururi susținute prin întinderea verde și frumoasă, explicându-le elevilor în principal, dar și studenților sosiți în număr mare, cum se transformă apa din râul Bega în apă potabilă, cea pe care o folosim zilnic la robinetele noastre.

Ne-au impresionat toți, dar merită să pomenim grupul masiv de liceeni de la Liceul Tehnologic Azur,

Liceul Teoretic Grigore Moisil și Liceul Teoretic Traian Vuia Făget, implicați într-un proiect educațional, dedicat chiar Zilei Mondiale a Apei. Ghidați de inimoasa profesoară Silvia Grotti Szabo, elevii au fost predați aquaghizilor și întrebați, la final, ce i-a impresionat cel mai mult. Răspunsurile au venit în cascadă: aquaghizii, căci oamenii noștri sunt profesioniști desăvârșiți! Evident, și procesul tehnologic major și complex, explicat pe-ndelete, a creat interes.

Azurul a organizat ad-hoc și o premiere pentru cei mai cei elevi, iar Aquatim i-a răsplătit cu diplome, brățări și tricouri personalizate.

Un alt grup inedit de vizitatori a venit dinspre

Liceul Teoretic Grigore Moisil. Elevii, din clasele a IX-a, a X-a și a XI-a, implicați într-un proiect Erasmus, au intrat cu zâmbete largi, cu inscripții ale proiectului european, au făcut sute de poze în uzină, au pus întrebări și s-au declarat impresionați de cele văzute și auzite.

Studenții de la Facultatea de Geografie au fost, la rândul-le, numeroși și dedicați în totalitate turului, la fel și elevii de la Vlad Tepeș.

N-au lipsit timișoreni din zona STA Bega, veniți să vadă, unii în premieră, ce se întâmplă aici, alții revenind cu drag, de Ziua Mondială a Apei.

Categoric, desenele de pe clădirile uzinei de apă - realizate în cadrul proiectului comun Aquatim-Fisart, de către artiști internaționali - au captat numeroase zâmbete admirative, iar sesiunile foto, aici, s-au consumat din abundență.

Aquaghizii au fost și ei protagoniștii unor poze de colecție, pentru că au fost solicitați la maxim, aplaudați și felicitați, la... câmp deschis!

Stația de Tratare a apei BEGA cu o capacitate de 1500 l/s, asigură tratarea apei brute captate din râul Bega în vederea potabilizării, înmagazinarea și pomparea acesteia în rețeaua de distribuție a municipiului Timișoara.

Eco

Lupta împotriva plasticului se duce la nivel mondial, concertat, serios și într-un ritm susținut, de câțiva ani, de când pericolul poluării naturii este unul major, vizibil și dramatic.

Campaniile internaționale de curățare a mărilor și oceanelor sunt din ce în ce mai prezente în media, adepții se adună încet, dar sigur, lucrurile se mișcă, așadar, în direcția cea bună. Până la urmă, legile nescrise ale universului acționează subtil, astfel că principalii vinovați de distrugerea planetei - oamenii - ajung să fie și principalii protagoniști ai... schimbării la față, cum, de altfel, este și firesc. Fără o decizie colectivă și concretă, până în 2050 pe Terra va fi mai mult plastic decât pește. Poate fi ceva mai grav de atât?

În această ecuație grea a vremurilor prin care cu toții trecem, ideile originale prind cât se poate de bine, iar efectele sunt miraculoase, ceea ce nu poate fi decât admirabil.

Dun albumul nostru cu poze

8 martie 2019, domnul Dr. Ing. Ilie Vlaicu la semnarea contractului de finanțare pentru proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Timiș

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOAMNEI CRENGUȚA RADOSAV

